

Fotó: Lambert Attila

Ugye, jó gyermek leszel?

A könnyező Szűzanyához zarándokolt a papság Győrben

A Győri Egyházmegye lelkipásztorai és szülei március 17-én elzarándokoltak a győri Nagyboldogasszony-székesegyházba, hogy kifejezzék tiszteletüket a Könyező Szűzanya kegyképe előtt. A szentmise főcelebránsa Veres András győri megyéspüspök, ünnepi szónoka Szocska A. Abel, a Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspöke volt.

Szent Patrik, Írország tértítő apostolának és védőszentjének 2019 óta Veres András megyéspüspök kezdeményezésére a papok szüleit is meghívják az ünnepre.

A szentmise főcelebránsa Veres András győri megyéspüspök, szónoka Szocska A. Abel OSBM, a Nyíregyházi Egyházmegye püspöke volt. A liturgián Pápai Lajos nyugalmazott győri püspök és Fazakas Márton premontrai apát koncelebrált. Az asszisztenciát a győri Brenner János Hittudományi Főiskola papnövendékei adták. Az egész liturgiát átszótták az énekek, a búcsú hagyományos Mária-dallamai.

Az együttérzés, a szenvedés, a szeretet és a vigasztalás könnyeit hullató Szűzanyához minden évben, így idén is zarándokok sokasága érkezik. Szent Patrik emléknapiján a papság gyűlt össze Mária köszöntésére a Nagyboldog-

asszony-székesegyházban.

asszony-székesegyházban. 2019 óta Veres András megyéspüspök kezdeményezésére a papok szüleit is meghívják az ünnepre.

(Folytatás a 3. oldalon)

Ima a válságban lévő családokért
8. oldal

Barsi Balázs OFM nagybőjti elmélkedése Budapesten
11. oldal

Mértékadó
Kultúra • Tv- és rádióműsor
2025. március 24-30.

Találkozás
Zemplényi Eszter operanékesessel
Beszélgetés az ötvénés Don Bosco Ének- és Zenekar vezetőivel
Film: Hunyadi

Egyházi személyeket tüntettek ki nemzeti ünnepünk alkalmából

(Bővebben az 5. oldalon)

Az MKPK körlevele a nagybőjti tartósélelmiszer-gyűjtésről

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) immár hagyományos módon az idei nagybőjten is tartósélelmiszer-gyűjtést szervez, ezúttal március 23. és 30. között. Az alábbiakban olvashatják az adakozásra buzdító körlevelet.

hívja fel figyelmünket az idei nagybőjti tartósélelmiszer-gyűjtésre. Biztatunk mindenkit, hogy a szentévben – lehetősége szerint – járuljon hozzá a Katolikus Egyház segélyakciójához, és ezáltal maga váljon a remény emberévé! Erre a jövő heti vasárnapi szentmiséken és az azt követő héten lesz lehetőség, március 23-tól 30-ig. A gyűjtés jó alkalom lehet arra is, hogy – ahol még nincs plébániai karitászcsoporthoz – alkalmi segítőcsoporthoz alakuljanak az egyházközségekben.

Az összegyűjtött élelmiszerek nemcsak táplálékot jelentenek, hanem a remény üzenetét is viszik magukkal, a gondviselő Isten szeretetének kézzelfogható jelét a nélkülözö családokba. A korábbi években a hívek adományából összeállított segélycsomagokkal családok ezreit tudtuk segíteni. A segélyakcióba a 1356-os telefonos adományvonalon is bekapcsolódhatunk: hívásonként 500 forinttal segítünk. A legkisebb adományokat is hálásan köszönjük.

Forrás: MKPK Sajtószolgálat

Kedves Testvérek!

A szentév mottójának megfelelően a remény zarándokaiként járjuk végig ideai nagybőjti utunkat. Szeretnénk megerősíteni hitünket és személyes kapcsolatunkat Jézus Krisztussal, aki a megváltás misztériumát adta nekünk. Ezen a zarándokúton nemcsak nekünk kell közelebb kerülnünk Istenhez, hanem másokat is magunkkal kell hívni. A szentév logója jól összefoglalja feladatunkat: egymást átölelve Krisztusba kapaszkodunk, aki megvéd minket a viharok idején is, hiszen a reményünket jelentő horgony biztosan megtart minket.

A szentév logójában szereplő piros alak a szeretetet, a cselekvést és a javakban való osztozást jelképezve

Ferenc pápát hallgatva jobb emberré váltam

Jean-Claude Hollerich SJ bíborossal beszélgettünk a keresztények küldetéséről

Pannonhalmán tartotta közgyűlését a Nemzetközi Ministránszövetség (CIM), amelynek elnöke Jean-Claude Hollerich SJ bíboros, luxemburgi érsek, aki március 11-én szentmisét mutatott be a pannonhalmi bazilikában. Ezt követően beszélgettünk vele a szövetségről, a fiatalokról, Ferenc pápáról, a kereszténység hivatásáról, valamint a magyarországi élményeiről.

– Mivel foglalkozik a Nemzetközi Ministránszövetség?

– Azokat a fiatalokat, lányokat támogatja a szervezet, akik a szentmiséken szolgálnak. Ők azok, akik a lehető legközelebb vannak az oltárhoz, és nem mindig tudják pontosan, mit jelent, amit csinálnak, el kell ma-

gyarazni nekik. Olyan fiatalok ők, akiknek van hitük, meggyőződésük, és az Egyháznak mindent meg kell tennie, hogy támogassa őket. Hiszen ők azok, akik aztán papok, hitoktatók vagy családapák, családanyák lesznek. Övék a jövő, nekünk pedig a jelenben kell szolgálnunk őket.

(Folytatás a 9. oldalon)

Reménnyel telve induljunk Jézus nyomába!

Március 5-én délelőtt kórházi kezelése miatt a Szentatya nem tudta megtartani a szokásos szerdai általános kihallgatást, a Szentszék viszont közzétette az erre az alkalomra készített katekézis szövegét. Ez folytatása a jubileumi, Jézus Krisztusról, a mi reménységünkről szóló katekézissorozatnak, a 8. elmélkedés Jézus gyermekkoráról.

A mai beszéd témája: „Gyermekem, miért tetted ezt velünk?” (Lk 2,48) – Jézus megtalálása a templomban. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Ebben a Jézus gyermekkorának szentelt utolsó katekézisben abból az epizódból indulunk ki, amikor tizenkét éves korában Jézus a templomban maradt anélkül, hogy szólt volna szüleinek, akik aggódva keresték, és csak három nap múlva találtak rá. Ez az elbeszélés egy nagyon érdekes, Mária és Jézus között zajló párbeszédet tár elénk, mely segít elgondolkodni Jézus édesanyjának útjáról, egy bizonyára nem könnyű útról. Mária ugyanis egy olyan lelki utat tett meg, amelyen végighaladva egyre jobban megértette Fiának titkát.

Idézzük fel ennek az útnak a különböző szakaszait! Várandóssága kezdetén Mária meglátogatja Erzsébetet, és három hónapig, a kis János születéséig nála marad. Később, amikor már a kilencedik hónapban van, a népszámlá-

lás miatt Józseffel együtt Betlehembe megy, ahol világra hozza Jézust. Negyven nap múlva Jeruzsálemba mennek a gyermek bemutatására; később pedig minden évben visszazarándokolnak a templomba. De amikor Jézus még csecsemő volt, hosszabb időre Egyiptomba menekültek, hogy megvédjék Heródestől, és csak a király halála után telepedtek le ismét Názáretben. Amikor a felnőtté vált Jézus megkezdte szolgálatát, Mária jelen van és főszereplő a kánai menyegzőn; majd „távolról” követi őt, egészen utolsó jeruzsálemi útjáig, szenvedéséig és haláláig.

A feltámadás után Mária Jeruzsálemben marad a tanítványok anyjaként: támogatja hitüket, miközben a Szentlélek kiáradására várnak. Ezen az úton a Szűz a remény záradoka, a szónak abban az erős értelmében, hogy „Fiának leányává”, első tanítványává

válí (Utalás Dante Isteni színjátékára, melyben Szent Bernát szólítja meg így Máriát: „figlia del tuo figlio”, 'leánya tenfiadnak' (Paradicsom, 33. ének, 1.) – a fordító megjegyzése.). Mária hozta világra Jézust, az emberiség reményét: táplálta, nevelte, követte, engedve, hogy először Isten szava-Igége formálja őt. Mária – ahogy XVI. Benedek mondta – teljesen otthonos Isten szavában, ki-be jár benne. Isten szavával gondolkodik és beszél [...]. Így az is láthatóvá válik, hogy Mária gondolkodása együtt gondolkodás Is-

ten gondolkodásával, akarása Isten akaratából való együtt akarás. Mivel őt ennyire áthatotta Isten szava, anyja lehetett a testté lett Igének” (Deus caritas est enciklika, 41). Ez az Isten igéjével való egyedülálló közösség azonban nem kíméli meg a nehéz „tanulóiódó” fáradalmaitól.

A tizenkét éves Jézus elvesztése az éves jeruzsálemi zárandoklat során annyira megrémíti Máriát, hogy József szövegírójévé is válik, amikor fiát korholja: „Gyermekem, miért tetted ezt velünk? Íme,

apád és én aggódva kerestünk” (Lk 2,48). Mária és József átérték a gyermeküket elvesztő szülők fájdalmát: mindketten azt hitték, hogy Jézus a rokonok utazótársaságában van, de miután egy egész napig nem látták, elkezdik keresni, aztán pedig, mivel nem találják, kénytelenek visszafordulni. A templomba érve felfedezik, hogy az, aki nem sokkal korábban szemükben még óvandó gyermek volt, mintha hirtelen felnőtté vált volna, aki már képes vitába bocsátkozni a Szentírásról, és

megállja helyét a törvénytani tókkal szemben.

Anyja dorgálását hallva Jézus lefegyverző egyszerűséggel válaszol: „Miért kerestetek? Nem tudtátok, hogy nekem Atyám dolgaiban kell lennem?” (Lk 2,49). Mária és József értetlenkednek: Isten gyermekké lett misztériuma meghaladja felfogóképességüket. A szülők szeretetük szárnyai alatt akarják övni drága fiukat; Jézus viszont az Atya szolgálatában álló és igéjében elmerülő Fiúként akarja élni hivatását. Lukács evangélistának a Jézus gyermekkoráról szóló elbeszélései így Mária utolsó szavaival zárulnak, melyek arra emlékeztetnek, hogy Jézusnak József az apja, egyúttal Jézus azon első szavaival, amelyekkel feltárja, hogy ez az apaság az ő mennyei Atyjának apaságából fakad, akinek elismeri vitathatatlan elsőbbségét.

Kedves testvéreim, Máriához és Józsefhez hasonlóan, mi is reménnyel telve indulunk az Úr nyomába, aki nem engedi, hogy elképzeléseink keretei közé zárjuk, és nem annyira valamely helyen engedi megtalálni magát, hanem a gyengéd isteni atyaságra adott szeretetteljes válaszban, mely nem más, mint az istengyermeki élet!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó (archív): Vatican Media

A Szentatya egészségi állapotáról

„A megpróbáltatás időszakán megyek keresztül”

A Szentszéki Sajtóközpont egy fényképet tett közzé, amelyen a pápa imádkozik, miután március 16-án reggel a Gemelli-klinikán szentmisén koncelebrált. Ez az első kép, ami készült róla, mióta február 14-én, több mint egy hónapja kórházba került. A lapzártánkig (március 17.) megjelent hírek szerint Ferenc pápa állapota továbbra is stabil, légzési fizioterápiát és gyógytornát végez.

A közzétett fényképen a pápa inkább háttal, félprofilból látható, kerekesszékeben, fehér miseruhában és lila stólában, miután koncelebrált a szentmisén. Az oltáron lévő feszületet nézi a tizedik emeleti kis kápolnában, ahová mindennap jár imádkozni, mióta állapota kissé javult. Ez az első fénykép Ferenc pápáról azóta, hogy február 14-én bekerült a Gemelli-klinikára. A fotót március 16-án este tette közzé a vatikáni sajtóiroda.

Az újságírók, de mások is napok óta szerettek volna képet a pápáról. Legutóbb több mint egy hónappal ezelőtt készült róla fotó, amikor a Szent Márta-házban a kórházba kerülése előtti reggelen fogadta a spanyol Gaudium et Spes Alapítvány küldöttségét. Azóta a kezelőorvosokon és a legközelebbi munkatársain, valamint az olasz miniszterelnökön kívül senkinek sem volt lehetősége látni a pápát.

Fáradt hangját hallhattuk a március 6-i hangfelvételen, amelyet a Szent Péter téren tartott rózsafüzér-imádság

előtt lejátszottak, amelyen megáldotta a híveket, és köszönetet mondott mindazoknak, akik imádkoztak érte a betegség idején. Aztán ott volt a számos írott szöveg, az Úrangyala imádságra és a szerdai általános kihallgatásra készített beszédek, üzenetek, táviratok.

Március 16-án reggel mintegy kétszáz gyermek sereglett a Gemelli-klinika előtti térre, az Uniceftől és különböző olasz szervezetektől, hogy virágot, lufit és „szimbolikus simogatást” vigyenek a pápának. A -klinikai tizedik emeletének ablakaira szegezték tekintetüket, abban a reményben, hogy „megmozdul valami fehér”, ami nem csak a szél által meglebegtetett függöny, hanem a pápa, egy gesztus tőle, egy biccentés, egy üdvözlés, egy áldás.

Aznap este tették közzé az említett fotót, amin Ferenc pápa az egyik legbensőségesebb pillanatban, imádság közben látszik. Imádság tölti ki a napjait, váltakozva a pihe-

néssel, a gyógyszeres kezeléssel, a légzési és mozgásszervi fizioterápiával, amelyek ma is folytatódtak. Különösen a gyógytorna nagyon hasznos a pápának – adta hírül a Szentszéki Sajtóközpont. Március 16-án nem fogadott látogatókat, újra elkezdett kicsit dolgozni. Állapota továbbra is stabil, amint azt az elmúlt napokban is már megerősítették, de még mindig olyan klinikai képet mutat, amelyet az orvoscsoporthoz a legutóbbi közleményekben beszámoltak – „összetettnek” minősít. Maguk az orvosi közlemények néhány napja kezdtek ritkulni, éppen a pápa stabil állapota miatt. A Szentszéki Sajtóközpont azonban naponta tájékoztatja az újságírókat (a pápa kórházban tartózkodásának kezdete óta a hétszázat is elérte a vatikáni sajtótájékoztatókra akkreditált újságírók száma) a pápa állapotáról.

A Szentatya eközben éli mindennapjait a római klinikán, amely több mint egy hónapja a „rezidenciájává” vált.

„A megpróbáltatás időszaka” ez, ahogyan a március 16-i, vasárnapi Úrangyala-imádságra megfogalmazott beszédében írta, egyesülve oly sok beteg emberrel, „akik most törekenyek, mint én”. A pápa nem tudta a szokásos Úrangyalát együtt imádkozni a Szent Péter téren egybegyűlt hívőkkel és zárandokokkal, a Szentszék viszont közzétette a nagybőjt második vasárnapjára készített beszédének szövegét, melyben nemcsak a napi evangéliumi szakaszról, hanem néhány szóban saját helyzetéről is beszél. A következőkben a Szentatya által készített teljes szöveget közreadjuk Tózsér Endre SP fordításában.

Kedves testvéreim, szép vasárnapot kívánok!

Ma, nagybőjt második vasárnapján az evangéliumban Jézus színváltozásáról hallunk (vö. Lk 9,28–36). Miután Péterrel, Jakabbal és Jánossal felment a hegytetőre, Jézus imádságba elmerül, és fénytől ragyogóvá válik. Így mutatja meg a tanítványoknak, mi rejtőzik a köztük végbevitt tettei mögött: végtelen szeretetének fénye. Amikor megosztom veletek ezeket a gondolatokat, a megpróbáltatás időszakán megyek keresztül, és lélekben kapcsolódok megannyi beteg testvéremhez: akik most törekenyek, mint én. A testünk gyenge, de így sem akadályozhat meg semmi abban, hogy szeressünk, imádkozzunk, odaadjuk magunkat és a hitben a remény világító jelei legyünk egymás számára.

Mekkora fény ragyog – ebben az értelemben – a kórházakban és más egészségügyi intézményekben! Mennyi szerető gondoskodás világítja be a szobákat, a

folyosókat, a rendelőket, azokat a helyiségeket, ahol a legalázatosabb szolgálatokat végzik! Ezért ma arra szeretnék hívni benneteket, hogy csatlakozzatok hozzám, és dicsőítsük az Urat, aki sosem hagy magunkra bennünket, s a fájdalom időszakokban olyan embereket állít mellénk, akik szeretetének egy-egy sugarát tükrözik. Köszönöm mindannyiatok imáit, és köszönetet mondok azoknak, akik

megsebzett országokban: a meggyötört Ukrajnában, Palesztinában, Izraelben, Libanonban, Mianmarban, Szudánban, a Kongói Demokratikus Köztársaságban. És imádkozunk az Egyházért, melyre most az a feladat vár, hogy a legutóbbi szinódusi közgyűlésen megfogalmazott elhatározásokat konkrét döntésekbe ültesse át! Köszönetet mondok a szinódus általános titkárságának,

Parolin bíboros: Imádkozzunk a pápáért, és keressük a békét kapcsolatainkban!

Pietro Parolin bíboros államtitkár szentmisét mutatott be március 14-én délelőtt a Szentszékhez akkreditált diplomáciai testület tagjai részvételével a pápa egészségéért. Emlékeztetett Ferenc pápa megválasztásának évfordulójára, és arra kért mindenkit, hogy továbbra is imádkozzon a Szentatya egészségéért.

„Ma délelőtt imára gyűlünk össze a Szentatya egészsége érdekében, hogy felépüljön, és hamarosan visszatérjen köztünk” – mondta Parolin bíboros. Emlékeztetett Ferenc pápa megválasztásának tegnapi 12. évfordulójára is.

Parolin bíboros kérte a diplomátákat, hogy törekedjenek a megbékélésre, mielőtt istentiszteleten vesznek részt. Felidézte, Ferenc pápa emlékeztette a keresztényeket, hogy kapcsolataikban mindig használjanak három szót: „kérem”, „elnézést” és „köszönöm”. Ezek a kifejezések radikális elmozdulást jeleznek a konfrontációtól a jóindulat és a jóakarat felé – hívta fel a figyelmet a bíboros.

Befejezésül a vatikáni államtitkár hangsúlyozta: „Az Úr igéje által megtisztítva a Szentatya egészségéért szóló imáink új erőre kapnak, bizalommal emelkednek fel ahhoz, akitől minden jó származik” – zárta homíliáját Pietro Parolin bíboros államtitkár.

Forrás: Vatikáni Rádió

nagy odaadással ápolnak engem. Tudom, hogy sok gyermek imádkozik értlem; néhányan közülük a közelség jeleként ma eljöttek ide, a Gemelli-be. Köszönöm nektek, drága gyermekek! A pápa szeret benneteket, és mindig várja, hogy találkozhasson veletek.

Továbbra is imádkozzunk a békéért, különösen a háború által

mely a következő három évben kíséri majd a helyi egyházakat ebben az elkötelezett munkában. Szűz Mária oltalmazzon bennünket, és segítsen, hogy hozzá hasonlóan Krisztus világosságának és békéjének hordozói legyünk!

Forrás: Vatican News
Fotó: Vatican Media

Ugye, jó gyermek leszel?

A könnyező Szűzanyához zarándokolt a papság Győrben

(Folytatás az 1. oldalról)

Veres András a következő szavakkal köszöntötte a paptestvéreket és szüleiket, valamint a székesegyházat zsúfolásig megtöltő zarándokokat: „Örömünkre szolgál, hogy nemcsak a szombati és vasárnapi búcsúnapon, hanem ma is ilyen sokan meghallották a Szűzanya hívását, és együtt imádkozhatunk papi és szerzetesi hivatásokért. Az egyházmegyei zsinat kezdetén, szeptemberben hoztunk döntést arról, hogy minden hónap 17-én szentmisét mutatunk be az egyházmegyéért, a Szűzanya közbenjárását kérve papi és szerzetesi hivatásokért.”

Szocska A. Ábel egy személyes emléket osztotta meg a jelenlévőkkel: „Kisgyermek voltam, és édesanyám tudta, hogy súlyos beteg, készülnie

sokra rá édesanyám elköltözött tőlünk.” Teltek az évek, sok minden történt. Ábel atya fiatal felnőttként egy zarándoklat alkalmával jutott el a máriapócsi kegytemplomba. Megállt Mária kegyképe előtt, és úrrá lett rajta egy érzés, amit talán csak azok éreznek, akik fiatalon vesztették el az édesanyjukat. Ott, a kegykép előtt összeforrt benne édesanyja emléke a Szűzanya jelenlétével, s a szívében újra hallotta édesanyja

Szocska A. Ábel püspök: a lelki ember az, aki küzd a hibáival

kell. Egy késő nyári délután kinn üldögélt az udvaron, én a lábainál játszottam. Oda hajolt fölem, megsimította a hajam, kezét a vállamra tette, és így szólt: Ugye, megígéred, hogy mindig jó gyermek leszel? Akkor könnyen mondtam igent, mit sem törődtem a világ gondjával, bajával. Nem

szavait: Ugye, jó gyermek leszel? Szocska A. Ábel így folytatta beszédét: „Elgondolkodtam azon, hogy milyen csodálatos a Jóisten. Atyát és anyát ad nekünk, parancsokat és törvényeket. Akkor értettem meg, hogy nemcsak szülői parancs és törvény létezik, hanem a mennyei Atya

parancsolata, s a mi mennyei Édesanyánk tanítása is.”

Ábel püspök megvallotta: a szívében azóta minden kegyhelyen hallja az anyai kérést, szembenéz azzal, vajon tudta-e teljesíteni egykori ígéretét, és beismeri, nem mindig sikerül

az atyai, anyai parancs szerint élni. De úgy érzi: mégis van benne valami vigasztaló, fel-emelő, s ugyanolyan fontos számunkra, mint a szüleinkkel való kapcsolat.

A nyíregyházi püspök arról is szólt, hogy teológusként,

szerzetesként kereste a választ arra a kérdésre, vajon ki az, aki a mennyei Atya és a Szűzanya előtt kedves, jó gyermek. Keleti hagyományaink lelki irodalmában talált rá egy hármastanításra, amely azt igyekszik megértetni velünk, ki az, aki jó.

A tanítás nem a jó emberrel kezdődik, hanem az okos emberrel. A szöveg szerint nem az az okos, aki sokat tanul, s nem is az, aki járatos az élet dolgaiban, hanem az, aki tisztában van végességével, azzal, hogy minden, amit megszeresz, mulandó, és hogy élete Isten, az örökkévalóság felé tart. Az okos ember azt is tudja, hogy amit megtanult és amit az életből kapott, azért lett az övé, hogy az örök életre elvezesse.

van a hibáival, gyengeségeivel és gyarlóságával, mert így tud nagylelkűbbé válni és megbocsátó lenni másokkal. A tanítás ezután arra buzdít, hogy legyünk lelki emberek, ám meglepő meghatározást ad azzal kapcsolatban is, hogy ki a lelki ember. Azt gondolnánk: a templomba járó, a felszentelt, az, aki olvassa a Szentírást és a szentek életét. A tanítás azonban úgy fogalmaz: a lelki ember az, aki küzd a hibáival. Ebben a küzdelemben segíti őt a szertartásokon való részvétel, az imádság, a lelki olvasmányok és a zarándoklatok egy-egy kegyhelyre. Ma mi is azért jöttünk a Szűzanyához, hogy leboruljunk elé, hogy megköszönjük tanítását, s talán jobb emberré válva térjünk haza. Mária mindannyiunktól kérdezi: Ugye, jó gyermek leszel? – zárta beszédét a nyíregyházi megyéspüspök.

A szentmise végén a papság és az asszisztencia a Könynyező Szűzanya-kegyoltárhoz vonult. A győri főpásztor által vezetett imádságban Mária és Szent Mihály pártfogását kérték a Győri Egyházmegye papjaiért és híveiért, azért, hogy az egyházmegyei zsinat évében együtt keressék hitéletük megújításának útját. Veres András püspök Mária közbenjárását kérte a papi és szerzetesi hivatásokért, a családokért is, és köszönetet mondott a Szűzanyának paptestvérei szolgálataért. „A nehézségek idején érezzük közelségedet, rád hagyatkozunk, és átadjuk életünket” – fogalmazott a főpásztor. A zarándoklat résztvevői végül együtt imádkoztak a teljes búcsú elnyeréséért.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Maradj velünk kegyesen, Istenünk!

Erdő Péter bíboros, prímás áldotta meg a D50 Rendezvényközpont új, Rómáról elnevezett termét

Erdő Péter bíboros, prímás áldotta meg a budapesti D50 Rendezvényközpont új, Rómáról elnevezett termét az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye papi rekollekciójának keretében. Az eseményen jelen volt Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes.

Erdő Péter esztergom-budapesti érsek többek között ezekkel a szavakkal áldotta meg az új termet: „Uruk Istenünk, áldd meg ezt az új konferenciatermet, és add, hogy mindazok körében, akik itt egybegyűlnek, és ezt a helyiséget használják, legyen mindig egészség, tisztaság, az erények diadala, alázat, jóság, szelídség, a törvény teljesség, és az Atya, a Fiú és a Szentlélek iránti hálaadás.” A főegyházmegye papsága közös imádságában így könyörgött: „Maradj velünk kegyesen, Istenünk ebben a közösségi térben, hogy vendégünknek érezzünk és tiszteljünk. Áldd meg és segítsd mindazokat, akik találkoznak ebben az épületben, és azokat, akikhez

küldöd munkatársaidat! Add, hogy a szereteted általuk is növekedjék, Egyházadban és a világban!... Add, hogy közösségünk élete tanításodra épüljön, és minden megosztást elkerülve egész szívvel és készséges lélekkel szolgáljon neked!”

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes köszöntőjében kiemelte, egykor ez az épület a Regnum Marianum székháza volt. Rámutatott, az épület az állam és az Egyház közös finanszírozásából újult meg. Semjén Zsolt szerint az egyházi intézmények létjogosult-

elnevezett terme háromszáz fő befogadására alkalmas. A régebbi Esztergom teremben maximálisan kétszáz ember fért el, ám mivel az új helyiség összekapcsolható ezzel, akár egy ötszáz fős rendezvényt is lehet majd itt bonyolítani. A Róma terem is fel van szerelve a szükséges technikával, lehet itt vetíteni, de a hangosí-

tása is megoldott. A teremben van két hangszigetelt mobilfal, melyekkel szükség esetén három részre lehet választani; a körasztalostól a konferencia elrendezésig bárhogyan berendezhető.

Ez az új és nagyobb terem lehetőséget ad arra, hogy a mai, leginkább az online térben kapcsolatot tartó világunkban

az emberek személyesen is találkozzanak egymással – emelte ki Marik Gergely. Fontos az is, hogy a D50 Rendezvényközpont a város szívében van, ezért különösen alkalmas arra, hogy közösségi összejövetelek helyszíne legyen.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

A létezés türelmes Istene

Lk 13,1–9

Egy szerettünk halálakor, akivel valóban mély volt a kapcsolatunk, sokféle érzés tör fel bennünk. Emlékünkbe idézzük az együtt töltött boldog percek, számba vesszük, mi minden jót kaptunk általa, talán azt is felsoroljuk, mik voltak azok a külső és belső tulajdonságai, amelyekért annyira szerettük őt. Azonban túljutva ezeken, újra szembesülünk a kínzó hiánnyal. Ilyenkor magának a létezésnek a lényegéből értünk meg valamit. Az fogalmazódhat meg bennünk, hogy a másik nem is ezért vagy azért a tulajdonságáért volt fontos számunkra, hanem ő maga, a léte hiányzik nekünk.

Az égő csipkebokorról szóló vasárnapi olvasmány az *Öszövétség* központi története. Az az esemény, amelyben Isten az egyik legfontosabbat mondja el magáról: hogy ő van. Ő az, aki van, aki minden lét forrása és alapja. Nem könnyű felfogni ezt. Hosszú ideig talán csak üres frázisnak tűnik. Amikor azonban ennek valósága teljes súlyával elérkezik hozzánk, az képes felforgatni az életünket. Számos ember megtérésének középpontjában annak egzisztenciális megértése áll, hogy Isten van. Bizonyos szempontból mindegy is, hogy milyen tulajdonságokkal bír, például hogy mindenható, és hogy ő maga a szeretet. Még ez utóbbi is másodlagosnak tűnhet a létezés titkának megsejtésekor.

A *Szentírás* ugyanakkor nem csupán Isten létezéséről beszél, hanem arról is, hogy milyen ő. A *Biblia* úgy is olvasható, mint amelyben fokozatosan tárulnak föl Isten tulajdonságai. Annak lenyomata is megtalálható benne, ahogyan az

emberek mindezt felfogják, akár az is, ahogy olykor félreismerik, és maga az Úr mutatja meg, hogy miben más, mint amilyennek gondolták vagy gondolják.

Ebből a nézőpontból érdemes megközelítenünk a mai evangéliumot. Szent Lukács szerint Jézus itt úgy tárja föl Isten valóságát, mint aki előtt helyes, sőt kívánatos cselekedet magunkba szállni, őszintén felismerve tévedéseinket és hibáinkat, s megvallani gyengeségünket és bűneinket, számot vetni azzal, hogy milyen gyümölcssei vannak az életünknek. Isten tehát a lét forrása, aki tekintéllyel bír, akinek jogában áll valamit elvárni az embertől, akinek felelősséggel tartozunk. A szakasz második felében, a fügefá példázatában ugyanakkor a türelmes és nagyvonalú Isten képe tárul fel előttünk. Miközben Jézus tanítása kemény és egyértelmű, beszél a bűnbánat szükségességéről és az ember felelősségéről, az evangélium itt Isten türelméről és irgalmáról is tanúságot tesz. Jézus szavai alapján újra egyértelművé lesz, hogy Istenben egyszerre vannak jelen ellentétesnek tűnő valóságok.

Érdeemes észrevenni ugyanakkor azt is, ahogy Jézus összekapcsolja a bűnbánatot és a gyümölcstermet. Nem csupán bűnbánatra hív, hanem arra, hogy életünkben tegyük láthatóvá a szeretet, a jó cselekedetek és az Istennek való engedelmség gyümölcseit. A kettő nem választható szét. Az Isten szerinti élethez éppúgy hozzátartozik a belső megújulás, mint a külsőleg is látható gyümölcsök megtermése.

Dobszay Benedek OFM

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (64.)

Kimagasló ünnepünk március 25-e: nemcsak a Görögkatolikus és az Ortodox Egyházé, hanem éppúgy a nyugati Egyházé is. Tartalma mindenütt egy és ugyanaz: az a világra szóló esemény, amit az evangéliumi híradásból tudunk (Lk 1,26–38). Gábrriel arkangyal meghozta Mária-nak a nagy örömhírt Isten Fiának megtestesüléséről. Valóban világra szóló örömhír ez. A görög Egyházban ezért nevezik az ünnepet „evangelizmosznak”, amit liturgikus könyveinkben úgy olvashatunk, hogy „örömhírvétel”. Az ószláv „blagovescsenijje” pedig ennek a tükörfordítása.

Ha megnézzük az evangélium eredeti görög szövegét, ott azt találjuk, hogy az angyal ezzel kezdi a Mária-nak szóló köszöntését: Χαίρε. Ennek elsődleges jelentése az, hogy „örül”, „örvendezik”, ami egy üdvözlési forma. Tehát az lehetne a helyes magyar fordítása, hogy „örvendez, Mária”, aminek a megokolása is jelen van az evangéliumban: mert „gyermeket fogasz, fiút szülsz, és Jézusnak fogod elnevezni” (Lk 1,31). A görög szöveg latin fordítása alapján azonban az „Ave, Maria”, tehát magyarul az „Üdvöz légy, Mária” változat terjedt el. Ezért lett a Római Katolikus Egyházban az „angyali üdvözlés” napja ez az ünnep. De hogy még érdekesebb legyen a helyzet, a magyar Katolikus Egyházban régtől fogva „Gyümölcsoltó Boldogasszony” névvel is illetik az ünnepet. Bár ez nagyon szép kifejezés, az ünnephez csak nagyon áttételesen van köze. A naphoz annál inkább, ugyanis ezen a napon kezdték szemezni és oltani a fákat.

A Görögkatolikus Egyházban van egy olyan ének, amit csak ezen az ünnepen éneklünk.

A reggeli istentiszteletben az úgynevezett „Sokirgalmú ének” után következik. Különlegesen szép dallamon énekeljük a rövid verssort, amit az utána következő három előversre meg is ismétlünk. Érdekes, hogy itt is az „üdvöz légy” formula szerepel, nem pedig az „örvendez”. Mindenesetre az evangéliumi szövegre alapozódik: „Arkangyali szótartat énekelünk néked, Tisztaságos: Üdvöz légy, malasztal teljes, az Úr van teveled” (vö. Lk 1,28). A többi liturgikus himnusz szövege már olyan sokszor elmondta az örvendezés okát, hogy a himnuszalköltő itt nem is tartotta fontosnak megismételni azt. Az első zsolta-vers viszont a megtestesülés értelmére világít rá: „Isten, add jogodat a Királynak és igazságot a király fiának” (Zsolt 71,2). A Mária-tól született Gyermeke a világ Királya lesz! Ezért jogos a második zsolta-vers gondolata, illetve buzdítása: „Hirdessétek napról napra a mi Istenünk szabadítását” (Zsolt 96,2). Az örömhírvételtől kezdődően immár örülni lehet a megváltásunknak, illetve hirdetni is kell azt. A harmadik zsolta-vers ennek szellemében tárul ide. Jézus minden uralkodónál hatalmasabb lesz: „És imádni fogja őt a föld minden királya, minden nemzet szolgálni fog neki” (Zsolt 71,11). S ez akkor is így van, ha Jézus maga jelentette ki, hogy nem uralkodni, hanem szolgálni jött a világba (Mt 20,28), a kihallgatásánál pedig nyíltan megmondta, hogy az ő országa nem ebből a világból való (Jn 18,36).

Ünnepünkön „örvendezve” köszönhetjük Mária-t az „üdvözléggel”.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Eucharisztia ünneplése (180/8g)

A nászmisék három szövegváltozata közül a második áldozás utáni könyörgésében így imádkozunk: „Mindenható Istenünk, engedd, kérünk, hogy e szentség ereje, amelyet befogadtunk, eredményezzen növekedést ezen szolgálóidban, és hogy az áldozat, amelyet felajánlottunk, mindannyiunkban elérje hatását. Krisztus, a mi Urunk által! Ámen.” Imádságunkban azért könyörgünk, hogy az Eucharisztia kegyelmi hatása növekedjék azokban, akik házasságot kötöttek, és azokban is, akik a nászmisén részt vettek. Az Eucharisztia kegyelmi hatásának célja az ember egyesülése Krisztussal, ami eszkatologikus távlatlaltal bír: „Bízom is abban, hogy aki megkezdte benne a jó művet, teljessé teszi azt Krisztus Jézus napjaink” (Fil 1,6). Illetve: „Mi pedig mindnyájan, miközben fedetlen arccal szemléljük az Úr dicsőségét, ugyanarra a képmásra változunk át dicsőségről dicsőségre az Úr Lelke által” (2Kor 3,18). Az Eucharisztia misztériumából értjük meg fokozatosan, hogy a házasság lényege Krisztus önatadásából források: „Én vagyok az élő kenyér, amely a mennyből szállt alá. Ha valaki ebből a kenyérből eszik, örökké él. A kenyér pedig, amelyet majd én adok, az én testem a világ életéért” (Jn 6,51).

Szent Ágoston püspök így elmélkedik: „Tehát mondjuk valamennyien: Áldjad, én

lelkem, az Urat! Szólítsuk meg valamennyien a lelkünket, mert valamennyiünk lelke az egy hit által egy lélek; és ahányan csak hiszünk Krisztusban, az ő testének egysége által egy ember vagyunk.” (En. in Ps., 103,2.)

A könyörgés arra sarkall mindannyiunkat, hogy magunkba szálljunk, s ezáltal alázatos szívvel fogadjuk az Úr kegyelmi közeledését. Ez azért is fontos, hogy a házasság úgy tekintsenek egymásra alázatos szívvel, mint az Úrtól kapott ajándéokra. Másodsorban az imában szóhoz jut az ember kiteljesedés iránti vágya, ez pedig a kegyelmi ajándékok kamatoztatására vonatkozik: hogyan használjuk és mozgósítjuk belső erőforrásainkat? Miként valósul meg az összetartozás (vö. Ter 2,24) és a biztonság élménye? Harmadsorban a házasság intézményét az Eucharisztia révén sokkal mélyebb szempontok alapján kezdjük értékelni. Az Eucharisztia arra tanít bennünket, hogy a házasság nem csupán emberi szerződés vagy polgári szövetség, hanem az önatadás, az átalakulás és a kegyelem befogadásának folyamata. Ennek révén egyre mélyebben megértjük annak szentségi dimenzióját és Krisztus szeretetének titkát az önatadás, az átalakulás és a kegyelem befogadásának folyamatában.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Boldog Francesco Faà di Bruno

Március 27.

Szardíniai nemesi család gyermeke volt, ő volt a legfiatalabb Luigi Faà di Bruno márk tizenkét gyermeke között. Gondtalan, boldog gyermekévei voltak, ugyanakkor a hívő katolikus családban már korán megtanulta, hogy a kiváltságok ellenére vagy inkább épp azért segíteni kell a szegény, kiszolgáltatott embereknek.

Mint legkisebb fiú katonai pályára lépett – részt vett a szárd-osztrák háború egyik utolsó, fontos ütközetében, a novarai csatában (1849). A háború mely nyomokat hagyott benne, leszerelt, lemondott tiszti rangjáról, majd Párizsba ment, ahol matematikát tanult. Hazatérve a torinói egyetem professzora lett, közben pedig megszerezte a doktori fokozatot. Francesco Faà di Bruno a világ egyik vezető matematikusa volt. Számos jelentős felfedezést tett a modellelmélet és az elliptikus függvények elmélete terén. Az ő nevét viseli a Faà di Bruno-képlet. Mintegy negyven tudományos cikk szerzője volt, amelyek francia, amerikai és olasz folyóiratokban jelentek meg.

Mindeközben egyre inkább részt vállalt abban a szociális reformban, amely akkoriban Torinóban zajlott. Bosco János közeli barátja és munkatársa lett. Segített hajléktalanszállásokat, valamint otthonokat létrehozni az idős emberek számára. Emellett felépített egy templomot (Nostra Signora del Suffragio

– a purgatóriumban szenvedő lelkeket segítő Szűzanya tiszteletére) azon katonák emlékére, akik az olasz egységtörökvések harcaiban veszítették életüket.

Francescóban már negyvenes éveiben járt, amikor megért benne a papi hivatás gondolata. Megkezdte teológiai tanulmányait, ám akkoriban nem fogadták szívesen a kései hivatásokat. Végül IX. Piusz pápánál fellebbezett, akinek különleges engedélyével ötvenegy éves korában mégis pappá szentelték.

1881-ben megalapított egy női jótékony-sági szervezetet, amely évtizedekkel később szerzetesrenddé alakult (Suore Minime di Nostra Signora del Suffragio). Hogy segítséget nyújtson az akkoriban igen kiszolgáltatott helyzetben lévő női háztartási alkalmazottak, cselédek, illetve a leányanyák számára. Francesco Faà di Bruno a közösséggel létrehozott Torinóban egy menedékházat prostituáltak részére, amely akkoriban egészen rendkívüli volt.

L.K.

MÁRCIUS 23., NAGYBŐJT 3. VASÁRNAPJA (Mongrovejói Szent Turibiusz püspök, Emőke, Ottó) – Kiv 3,1–8a.13–15 („Aki Van”, az küldött engem hozzátok.) – 1Kor 10,1–6.10–12 (Mózes és a pusztában vándorló nép sorsa legyen intő példa számunkra.) – Lk 13,1–9 (Ha nem tartotok bűnbánatot, éppúgy elvesztek ti is mindnyájan.) – **Zsolozsma:** III. zsolta-rhét – **Énekrend:** Ho 229 – EE 538, Ho 229 – EE 142, Ho 135 – EE 535, Ho 55 – EE 75.

MÁRCIUS 24., HÉTFO (Gábor, Karina) – 2Kir 5,1–15a – Lk 4,24–30.
MÁRCIUS 25., KEDD – URUNK SZÜLETÉSÉNEK HÍRÜL ADÁSA, GYÜMÖLCSOLTÓ BOLDOGASSZONY FŐÜNNEPE (Annunciáta, Irén) – Iz 7,10–14; 8,10 (Íme, a szűz fogan.) – Zsid 10,4–10 (Íme, eljövök, hogy teljesítem akaratodat.) – Lk 1,26–38 (Kegyelmet találtál Istennél, Mária, gyermeket fogasz méhedben, és fiút szülsz.) – **Énekrend:** Ho 163 – EE 676/677, Ho 162 – EE 675, Ho 164 – EE 516, Ho 203 – EE 222.

A hét liturgiája

C év

MÁRCIUS 26., SZERDA (Emmanuel, Manuella, Tormás) – Mtörv 4,1.5–9 – Mt 5,17–19.

MÁRCIUS 27., CSÜTÖRTÖK (Hajnalka, Augustus) – Jer 7,23–28 – Lk 11,14–23.

MÁRCIUS 28., PÉNTEK (Gedeon, Johanna) – Oz 14,2–10 – Mk 12,28b–34.

MÁRCIUS 29., SZOMBAT(Augustus, Bertold) – Oz 6,1–6 – Lk 18,9–14.
MÁRCIUS 30., NAGYBŐJT 4. VASÁRNAPJA (Zalán, Amadea) – Józ 5,9a 10–12 (Isten népe bevonul az Ígért földjére, és ott megünnepeli a húsvéti lakomát.) – 2Kor 5,17–21 (Isten Krisztusban kiengesztelődött a világgal.) – Lk 15,1–3. 11–32 (A mennyei Atya megbocsát tékozló fiának, ha őszintén megbánja bűneit.) **Zsolozsma:** IV. zsolta-rhét – **Énekrend:** Ho 257 – EE 538, 414; Ho 257 – EE 67, Ho 126 – EE 540, Ho 152 – EE 189.

Egyházi személyeket tüntettek ki nemzeti ünnepünk alkalmából

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc kitörésének 177. évfordulója alkalmából állami kitüntetésekkel adták át. Cikkünkben az egyházi díjazottakról adunk hírt. A listát az átadások sorrendjében frissítjük.

Sulyok Tamás az Országgházban tartott ünnepségen, március 14-én adta át a Kossuth- és Széchenyi-díjakat és a Magyar Érdemrend kitüntetését. A Széchenyi-nagydíjat idén Maróth Miklós, Magyar Corvin-lánccal kitüntetett, Széchenyi-díjas magyar klaszszika-filológus, orientalista, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar emeritus dékánja kapta. Széchenyi-díjat kapott mások mellett Sipos Lajos, József Attila-díjas irodalomtörténész, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar professor emeritusa.

Smjén Zsolt miniszterelnök-helyettes március 14-én állami kitüntetésekkel adta át a Karmelita kolostor épületében. A Magyar Érdemrend tisztikeresztje kitüntetésben részesült mások mellett *Christiana Löwenstein-Wertheim-Rosenberg* hercegnő, a budapesti Szent II. János Pál Iskolaközpont és a Mária Rádió alapítója, a Szent II. János Pál Iskolaközpont és a Mária Rádió magyarországi megalapításában vállalt szerepe, valamint a női hivatás kiteljesedését, az anya-lánya kapcsolatok erősítését szolgáló tevékenysége, illetve a felnövekvő ifjúság hitoktatását segítő tankönyvírói tevékenysége elismeréseként; *Farkas Olivér* teológus, könyvkiadó, a Szent István Társulat igazgatója, a rendszerváltoztatás utáni katolikus könyvkiadás és -terjesztés újjászervezésében, az immár

több mint harmincéves Szent István Könyvhét és a Szent István Könyvklub megalapításában vállalt szerepe, valamint több évtizedes szerkesztői és kiadói tevékenysége elismeréseként; *Tóth Endre* régész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Magyar Nemzeti Múzeum nyugalmazott főosztályvezetője, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kara volt egyetemi docense, a korai kereszténység, illetve Pannónia római kori régészeti leleteinek feltárása, valamint a magyar Szent Korona történetének kutatása terén végzett tudományos munkája elismeréseként.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetésben részesült mások mellett *Écsy Gábor*, a Katolikus Karitász országos igazgatója, az Esztergom-Budapesti Főegyházmege diakonális szakterület püspöki helynöke, a budapesti Magyar Szentek-plébánia plébánosa, kiemelkedő egyházi és társadalmi szerepvállalása, közösségépítő munkája, negyed évszázados példaértékű karitatív szolgálata elis-

meréseként; *Kajtár Edvárd* teológus, a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola Szenátusának tagja, főiskolai docens, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara tanszékvezető egyetemi docense, a római katolikus szertartástan kutatása és oktatása terén kiemelkedő tudományos munkája, valamint a Magyar Katolikus Egyház liturgikus életének a II. Vatikáni Zsinat szellemében történő megújításában, illetve a főiskolások és egyetemisták lelkipogdosásában vállalt szerepe elismeréseként.

A Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesült mások mellett *Fukszberger Imre*, Csehimindszent község korábbi polgármestere, a Mindszenty Társaság alapító tagja, több mint három évtizedes településvezetői munkája, valamint Mindszenty József bíboros-hercegprímás életútjának bemutatását szolgáló tevékenysége elismeréseként; *Rieder András* közoktatási vezető, mesterpedagógus, az ajkai Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda főigazgatója kiemelkedő pe-

dagógusi és intézményvezetői tevékenysége, valamint a helyi közösség érdekében végzett sokoldalú munkássága elismeréseként.

A Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült mások mellett *Molnár Ferenc* teológus, a Katolikus Karitász kecskeméti RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálatának intézményvezetője, a szenvedélybetegséggel, illetve a pszichiátriai problémákkal küzdők és családjaik megsegítése érdekében végzett, több évtizedes szakmai tevékenysége elismeréseként.

Hankó Balázs kulturális és innovációs miniszter, Varga-Bajusz Veronika felsőoktatásért, szak- és felnőttképzésért, fiatalokért felelős államtitkár és Závogyán Magdolna kultúráért felelős államtitkár március 15-e alkalmából állami kitüntetésekkel adta át a Pesti Vigadóban március 13-án, csütörtökön.

A haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett tevékenysége elismeréseként Magyar Érdemrend Tisztikeresztje polgári tagozat kitüntetését vehetett át mások mellett *Bárdos Jenő István Szent-Györgyi Albert*-díjas alkalmazott nyelvész, művelődéstörténész, neveléstudós, hungarológus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem és a Pannon Egyetem professor emeritusa.

A magyar kultúra területén végzett kiemelkedő művészi tevékenysége elismeréseként Magyarország Kiváló Művésze díjat vehetett át mások mellett *Bubnó Tamás* DLA Liszt Ferenc-díjas karnagy, énekművész, érdemes művész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszékének oktatója, a nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főis-

kola főiskolai docense, a Szent Efrém Férfikar alapítója és művészeti vezetője. Kiemelkedő irodalmi tevékenysége elismeréseként *József Attila-díjban* részesült mások mellett *Zsuffa Tünde* író, az Esztergom-Budapesti Főegyházmege sajtószóvivője.

Zsigó Róbert, a Kulturális és Innovációs Minisztérium parlamenti államtitkára állami kitüntetésekkel adta át március 15. alkalmából március 13-án, csütörtökön a Pesti Vigadóban. A haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett tevékenysége elismeréseként Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozat kitüntetésben részesült mások mellett *Dekrét Márta*, a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karának nyelvtanára; *Varró Bernadett*, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem főiskolai tanára és Jászberényi Campusának korábbi oktatási és kutatási főigazgatója, intézetigazgatója.

Magas színvonalú munkája, példamutató tevékenysége elismeréseként Magyar Arany Érdemkeresztje polgári tagozat kitüntetésben részesült mások mellett *Döme Ottó Emil* agrármérnök, mérnökötanár, a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Katolikus Gimnázium és Technikum nyugalmazott tanára, az Erdélyi Csillagok Irodalmi Egyesület elnöke; *Hajdu Gábor Tibor* jogász, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kara Dékáni Hivatalának vezetője; *Kabdebó Sándor* DLA, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Művészeti Kara Zenei Intézetének és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara Művészetközvetítő és Zenei Intézetének egyetemi docense, a Prelude Vegyeskar alapító karnagya.

Forrás: Kormány.hu
Fotó: Lambert Attila

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc történetének egyházi vonatkozásai kevésbé ismertek, és még vitatottak, feldolgozásra várnak. Az alábbiakban Lakatos Attila régész, történész, a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye egyházművészeti gyűjteményének vezetője mutatja be a történelmi események egyik kevésbé ismert és méltatlanul elfeledett püspök szereplését.

A Magyar Katolikus Egyház, különösen pedig a magyar püspöki kar és a felsőbb papság ellentmondásokkal teli szerepvállalása az 1848–49-es forradalom és szabadságharc vésterhes másfél esztendőjében közel másfél évszázados, szünni nem akaró történetírói viták sorát szülte. Ezek ritkán voltak mentesek aktuális politikai és világnézeti elfogultságoktól, és talán csak az utóbbi években kezdtek elmozdulni a tárgyilagosság irányába. A magyar Egyház vezetését, amely sajátos történelmi körülményeinél fogva talán a leginkább összefonódott a régi rend és a Habsburg-ház hatalmi érdekeivel, készületlenül érte Magyarország politikai és társadalmi berendezkedésének forradalmi átalakulása. Energiáinak legnagyobb részét felémészte új identitásának és túlélési stratégiájának kimunkálása. Ugyanakkor hiba lenne figyelmen kívül hagyni, hogy a

Egy halálra ítélt püspök története

Bémer Lászlóra emlékeztek Nagyváradon

magyar társadalom sok más rétege és az alsópapság mellett a magyar főpapi kar is meghozta a maga áldozatát az 1848–49-es szabadságharcban.

A szabadságharc leverését követően számos magyar katolikus főpásztor szenvedett el különböző szintű retorziókat, mégis csupán két megyéspüspököt: Bémer László nagyváradi és Horváth Mihály csanádi (kinevezett, ám soha fel nem szentelt) püspököt sújtotta halálos ítélet, és egyedül az előbbinek kellett szabadságáért és testi épségéért fizetnie hazafiságáért. Szenvedése nem volt „érdemtelen” az abszolútista hatalom szemében, hiszen a korabeli magyar püspöki karban kevés következetesebb és tevékenyebb híve volt a nem-

zeti függetlenség, a haladás és a néphatalom ügyének.

A Szabolcs vármegyei birtokos, főnemesi családból származó Bémer László 1784-ben Kisbákán született. Tanulmányait egyházmegyéjében: Szt. Máron, majd Ungváron kezdte, később a pesti Központi Pápai Intézet növendékévé vált az Egri Főegyházmege átlépett az Egri Főegyházmegebe, ahol rövid kápláni szolgálat után kunszentmártoni és fényeslitkei plébánosként szolgált. A várdai kerület esperese, 1830-tól pedig egri kanonok és kisprépost lett, miközben számos vezető tisztséget látott el a helyi közoktatásban és igazságszolgáltatásban.

Amikor 1843-ban bárói rangja mellett immár nagyváradi püspökként is elfoglalta állan-

dó helyét a magyar országgyűlés felsőházában, már kialakult politikai értékrenddel és világképpel rendelkezett, amely a magyar püspöki kar haladó szárnyához kötötte Lonovics József csanádi, illetve Rudnyászkó József besztercebányai püspökkel, majd később a csanádi székre kinevezett Horváth Mihállyal együtt. Megszavazta az Egyház pillanatnyi érdekeit sértő, ám a nemzeti progresszió számára mérföldkövet jelentő, a jobbágyok személyi szabadságáról, valamint a magyar államnyelvű nyilvánításáról szóló reformjavaslatokat.

Politikai tevékenysége mégis inkább a szabadságharc második esztendőjében radikalizálódott. Nemzedékének papságával együtt a jozefinizmus szellemében nevelkedett, amely a papban elsősorban az államlojális szolgálóját látta. A szabadságharc politikai földcsuszamlása nem ezt írta felül, hanem annak az államnak a fogalmát tette képlekenyűvé, amely iránt hűséggel tartozik. A forradalom első heteiben még ellenállt a nagyváradi népfelkelők azon követelésének, hogy távolítsa el a székesegyház főhomlokzatáról a Habsburg-ház jelképét, a kétféjú sást, de a szabadságharc idején, a Habsburg-ház árulását látva, Bémer püspök egyre in-

kább elköteleződött a nemzeti kormány ügye mellett. Amikor 1849 elején az országgyűlés, Windischgrätz hadai elől Debrecenbe kényszerül távozni, a főrendiháznak a huszonnégyből csupán két püspöki rangú tagja: Bémer és Horváth Mihály követi azt az új, ideiglenes fővárosba. Március 15-én, a forradalom első évfordulóján ő mutat be hálaadó szentmisét a kormány és az országgyűlés jelen lévő tagjainak részvételével.

Nemcsak támogatta és megszavazta a Habsburg-ház trónfosztását, de rendelkezett arról is, hogy egyházmegyéjének papsága a szószelekről kihirdesse és magyarozza azt a híveknél. Az orosz betörés hírére ő is elrendelte egyházmegyéjében a körmenetek tartását és Horváth Mihállyal a „szabadságért villogó” fegyverekre Isten áldását kérő könyörgésének imádkozását, ami később felségsértési perének egyik fő vádpontja lett. Májusban nyilvános hódolati feliratot fogalmazott, amelyben elkötelezte magát és egyházmegyéjét az Országos Honvédelmi Bizottmány és Kossuth mellett. „Bűneit” tetézendő, a magyar hadvezetés kérésére, ingyenes használatra átadta a város déli határában fekvő vadaskertjét, amelyet a katonai szakértők legalkalmasabbnak

véltek lőszergyár felállítására. Nem csoda, hogy a fegyverletétel után őt is utolérte a bécsi udvar megtorló hadjárata.

1849 karácsonyának szentestéjén saját rezidenciáján tartóztatták le, és a pesti Újépületbe szállították, ahol Haynau a kipróbált forgatókönyv szerint előbb büntetlenséget ígérve kikényszerítette lemondását, majd hadbírórság elé állította, amely 1850. március 5-én halálra ítélte. Később ezt húszévi, vasban töltendő várfogságra enyhítették, majd az ítélet végrehajtását az Egyház és a közvélemény nyomására Ferenc József császár azzal a feltétellel törölte, hogy Bémer püspök kolostorba vonul. Élete következő évtizedét száműzetésben, a Maria Enzersdorfi, illetve az Innsbruck melletti neustadti kolostorokban töltötte, ahonnan 1859-ben engedték szabadon, miután teljesen elvesztette a látását. Életének utolsó éveit rokonai gondozásában Budapesten, Sátoraljaújhelyen és Perbenyiken, majd végül Ungváron élte le, ahol 1862. november 4-én utolérte a megváltó halál. Utóda, Szaniszló Ferenc nagyváradi püspök közbenjárására a helytartótanács megengedte, hogy legalább holtában hazatérhessen egyházmegyéjébe. December 15-én az egykori székvárosában megrendezett temetése valódi politikai tüntetésnek számított a Bach-korszak rémuralma utáni enyhülés időszakában.

Fotó: Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye

Kitárta a hit kapuját (Ap-Csel 14,27) címmel szervez előadás-sorozatot a hitvallásról és a hit alapkérdéseiről a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara (PPKE HTK). „Ő szólt a próféták szavával...” címmel március 11-én Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök, a PPKE HTK docense tartott előadást.

A nicea-konstantinápolyi hitvallásról szóló előadások sorában ezúttal a Szentlélekre vonatkozó következő szakasz biblikus teológiai és hitéleti vonatkozásait fejtette ki az előadó: „Ő szólt a próféták szavával.”

Martos Levente Balázs püspök, egyetemi docens a téma bevezetéséig előadói élményét elevenítette fel: egyetemistáknak tartott biblikus előadásokat, az ő esetükben azonban „nem lehetett feltételezni a Szentírás alapos ismeretét vagy az élénk spirituális érdeklődést”. Lelki inspirációt keresve azt az utat választotta, hogy az órákat öt perc csend megtartásával kezdte el, elmékedési szempontokat is adva erre a rövid időre. „A velük való együttléttel ezzel sajátos mélységet kapott” – idézte fel Martos Levente Balázs –, a félév végi tanár- és előadás-értékelésekben pedig megjelentek a pozitív visszajelzések e csendes alkalmakról.

Az előadó mindezzel arra kívánt utalni, hogy „a hitünk

Prófétai küldetésre indít a Lélek

Martos Levente Balázs püspök a hitvallásról

a gyakorlatra és a tapasztalatra is irányul”, amellyel, hogy értelmezhető és kifejezhető, érzékelhető megközelíthető és feltárható. „Egyfajta hittapasztalatot feltételez.”

Az egyetemi docens ezek után a hitvallási cikkelyre koncentrálna felteve a kérdést: mit jelent a Szentlelket hívni, illetve a Lélekből élni? A hitvallásban a Szentlélekre vonatkozó rész lényege, hogy a harmadik isteni személynek kijáró tiszteletet az Atya és a Fiú iránti tisztelettel egyazon szintre helyezzük, hangsúlyozva isteni méltóságát – mutatott rá az előadó. Ebben az összefüggésben az „Ő szólt a próféták szavával” kijelentés mélységét akkor értjük meg, ha már tudjuk, hogy az Újszövetségben Jézus Krisztus által feltárul az Atya, a Fiú és a Szentlélek benső szeretetegysége. Az említett hitvallási mondat éppen arra vonatkozik, hogy bár ezt a szeretetegységet az Újszövetség által tudjuk a leginkább megközelíteni, ennek volt egy előkészítő útja az Ószövetségben. Isten hosszú időt szánt arra, hogy Fiának eljövételét előkészítse, ahogy azt a Zsidóknak írt levél elején olvashatjuk: „Sokszor és sokféle módon szólt az Isten az atyákhoz a próféták által...” – fejtette ki Martos Levente Balázs.

A héber nyelvű Ószövetségben a ruah szó utal a Lélekre – a jelentése: 'lélegzet', 'szél'. Olyan láthatatlan erőre utal, amelynek a hatását érezzük. A ruah azt az isteni hatást akarja kifejezni, amelyben az Úr láthatatlan marad, de működése egyértelmű. Martos Levente Balázs rámutatott, hogy a bevezetőben általa említett egyetemi öt perc csend és ennek „működése” is arra utal, hogy Isten inspirál, elindít bennünk valamit, hat ránk. Isten Szentlelkét megvallani pedig azt jelenti, hogy keressük, hol hat és hol él az Isten, mi az, ami neki tulajdonítható, és mi az, ami nem.

A továbbiakban az Ószövetségben megmutatózó prófétaság sokrétű valóságáról szólt az előadó. A prófeta szívének belső látomása nem feltétlenül a jövőre vonatkozik; ő Istennel van, tőle kap bölcsességet, igaz látást, hogy arra támaszkodhasson, s azt továbbadja – fejtette ki Martos Levente Balázs. – Az ószövetségi próféták további jellegzetessége, hogy igehirdetésük csatlakozik a történeti-társadalmi igazság kimondásához: Izraelben minden ember azonos méltóságú, a választott nép egységét ilyen módon is őrizni kell. A próféták ostorozzák a gazdagok henyélését (Ámosz, 5. fejezet), Ezekiel könyvében őrállóként

jelennek meg, emlékeztetnek Mózes törvényére, a helyes életre. A prófeta ugyanakkor a Lélek által él: kezdeti formájában a prófétaság eksztatikus (önkívületi), és nem csak Izraelben volt így. A Számok könyve 24. fejezetében, Bálám történetében látjuk, hogy isteni tudást közvetít. Bálám emberi látása gyatra („bezárt szemű”), és csak akkor nyílik meg, amikor Istennel van. Az előadó felhívta a figyelmet arra is, hogy Pál apostol szintén prófétaként viselkedik, amikor azt mondja a Korintusiaknak írt első levél 1. fejezetének végén, hogy nem emberi bölcsességet hirdet, hanem az a tudás a fontos, amelyet Istentől kap. Mindezt azért fontos, mert arról szól, hogy a Szentlélek szólítja, indítja az embert – folytatta gondolatmenetét a püspök. Az újszövetségi szerzők pedig szinte minden ószövetségi szöveget úgy látnak, mintha azt egy prófeta mondta volna. Az Újszövetség lapjain találkozunk azzal a kijelentéssel is (Péter levelében és a Timóteusnak írt levélben), amely az egész Írás sugalmazottságát kezdi vallani. A görög theopneusztoz kifejezés az Istentől sugalmazott mivolta utal, s benne rejlik a pneuma ('lélek')

szó, amely jelentésében a lehelethez kapcsolódik. Mindez ismét kapcsolatban van Istennel, azzal, ahogy ő akarja üzenetét közvetíteni, megfogalmazását – a Lélek indította beszédre a prófétákat is.

A püspök emlékeztetett, hogy Yves Congar, a 20. század egyik legnagyobb ekklesiológusa összekapcsolja az Egyház lényegi tulajdonságait (egy, szent katolikus, apostoli) a Szentlélek működésével. Kifejti, hogy a megszentelő Lélek nemcsak Krisztushoz hívja az embert, hanem az Egyházba is ő avat be, amelyet a nehézségek, bűnök, hibák ellenére is olyan közösséggé tesz, amelyben felismerhető Isten működése.

„Az Egyház prófétai hivatása ma is az, hogy Krisztus-

hoz vezessen, testének tagjává tegyen, s mint a korábbi próféták, az igazságot bátran képviselje. Sokszor mi is »bezárt szeműek«, ügyetlenek, lelketlenek vagyunk mindaddig, amíg le nem borulunk, és a Lélek el nem tölt, valamint szólásra nem indít bennünket – emelte ki az esztergom-budapesti segédpüspök. – Sokszor elhomályosul az éleslátásunk, amely lehetővé tenné, hogy a kiteszítottak pártját fogjuk; beleszokunk a hatalom logikájába, s együtt fújuk a passzátselet azokkal, akik a legkönnyebben követhetők. Amikor az Egyház a Szentlélek indításaira figyel, prófétai jelként mer tanúskodni az eljövendő országról. Maga is példázattá lesz. Roger testvér elmékedett egyszer arról, hogy a taizéi közösség hogyan példázta Isten országának: mint a mag, amely magában hordozza a növekedés lehetőségét, s amely által látszik, hogy milyenek kellene lennie a nagy egészek.”

Martos Levente Balázs befejezőként a 20. század egyik jelentős francia biblikusát idézte. Paul Beauchamp előszeretettel beszélt a Szentlélek kedvességéről, szelidségéről. „Vonz bennünket és a kedvességével arra hív, hogy együttműködjünk vele” – mondta Martos Levente Balázs, majd arra biztatta a jelenlévőket, hogy keressék, miként kezd el működni a Lélek a személyes életükben, s ebben legyen vezetőjük a Szentírás lelkes olvasása is.

Körössi László
Fotó (archív): Merényi Zita

A Pázmány egyre népszerűbb a felvételizők körében

A 2024/25-ös felvételi időszakban is nagyon népszerű volt a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) képzési kínálatát a felvételizők körében. A 2025 szeptemberében induló képzésekre összesen több mint huszonegyezer jelentkezés érkezett, amelyek közül mintegy négyezer-hétszáz esetben jelölték első helyen a PPKE-t.

A Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar (BTK) a legnépszerűbb a felvételizők körében: több mint tizenhatezer jelentkezést fogadtak a karon. Figyelemre méltó azon jelentkezők számának emelkedése is (idén közel háromezer-öt-száz volt), akik az első helyen jelölték meg a kar képzését. A kar évek óta töretlen népszerűségnek örvendő képzései – mint a pszichológia, kommunikáció- és médiatudomány, nemzetközi tanulmányok, politikatudományok – mellett több egyéb bölcsészettudományi szaknál is növekvő érdeklődés tapasztalható bizonyos képzési formák esetében. Ilyen például a szociálpedagógia alapszak, az olasz és spanyol nyelvi alapszakok, a filozófia- és művészettörténet mesterképzés, valamint – azon jelentkezők tekintetében, akik első helyre írták a PPKE BTK-t – a magyar nyelv és irodalom mesterképzés iránti érdeklődés is növekvő tendenciát mutat. Ezekon kívül egyre keresettebb a gondoskodáspolitikai tanulmányok és a mentálhigiénés családokonzulens mesterképzés is.

Elmúlt évek méltó tény továbbá, hogy a pedagógusképzésre jelentkezők száma is évek óta folyamatos emelkedést mutat, valamint az, hogy a BTK újonnan meghirdetett képzései is beváltották a hozzájuk fűzött reményeket: a gazdálkodás és menedzsment, a gyógynevelés és a filozófia, politika, gazdaság alapszakokat, valamint a társadalmi magatartás-elmélet, politikai kommunikáció, angol nyelvoktató és a modern Közel-Kelet tanulmányok mesterzakokat is sokan választották. A statisztika azt mutatja, hogy a kar képzései nemcsak a hagyományos területeken mutatnak erős növekedést, hanem új és innovatív képzési le-

hetőségek bevezetésével is sikeresen vonzzák a leendő hallgatókat.

A Jog- és Államtudományi Kar (JÁK) képzéseire csaknem négyezer-ötszáz jelentkezés érkezett. A jelentkezők összlétszáma a tavalyihoz viszonyítva nyolc százalékos emelkedést mutat. Még ennél is jelentősebb azon jelentkezők számának emelkedése, akik az első helyen a JÁK-ot jelölték meg – tizennyolc százalékkal több diák, mint 2024-ben. Továbbra is a legnépszerűbb a jelentkezők körében a kar jellegadó osztály jogászképzése. Emellett az előző évhez képest jelentősen nőtt az érdeklődés az igazságügyi igazgatás alapszak iránt is. A JÁK

újonnan meghirdetett képzéséről, a Master of Business Administrationról (MBA) is pozitív visszajelzések érkeznek, egyre több jelentkező érdeklődik iránta.

Az Információs Technológiai és Bionikai Karon (ITK) alapképzésen a jelentkezők száma hatéves időtávlatban 2025-ben a legmagasabb. Mérnökinformatikus alapképzésen a tavalyihoz képest több mint kétszer annyian (a jelentkezők hatvanhárom százaléka) választották a kart az első helyen. A másik alapképzés, a molekuláris bionika esetén is nőtt az elmúlt évekhez képest azon diákok száma, akik az első helyen jelölték a PPKE-t – az elmúlt négy évben idén a legtöbb. A szakra jelentkezők teljes száma pedig hatéves távlatban idén a legmagasabb. Az ITK mesterképzései esetén felfelé ívelő tendencia figyelhető meg az elmúlt években. A bioinformatika a legkeresettebb szak.

Forrás és fotó:
Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Az MI és a jog

Beszélgetés a PPKE Teremtésvédelmi Kutatóintézetének diákműhelyében

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) Szent II. János Pál Pápa Kutatóközpont Teremtésvédelmi Kutatóintézet (TVKI) Genezis Kiválósági Diákműhelye március 5-én Budapesten a mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásának környezetjogi, alkotmányjogi és teremtésvédelmi kérdéseiről szervezett kerekasztal-beszélgetést.

A PPKE Jog- és Államtudományi Karának (JÁK) Környezetjogi Tanszéke és a HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézete (TK JTI) közreműködésével tartott program címe A mesterséges intelligencia alkalmazásainak környezetjogi és alkotmányjogi metszete – fenntarthatósági kérdések az algoritmusok alkotmányosság korában volt.

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői egyetértettek a validálás fontosságában, az emberi tényező teljes kiesését vitatva. (A validálás itt azt jelenti, hogy a mesterséges intelligencia alkalmazásának helyességét, megbízhatóságát, pontosságát ellenőrizni kell – a szerk.)

Tahyné Kovács Ágnes docens, tudományos főmunkatárs (PPKE JÁK TVKI) leszögezte, hogy az MI olyan nagy mennyiségű adattal feltáplált technológia, amely képes a külvilággal kommunikálni, és nem pusztán a célzott következtetést tudja végrehajtani, hanem attól eltérő, más következtetésekre is képes. Felidézte Ferenc pápa teremtésvédelmi vonatkozású megnyilatkozásait a témában. Szentgáli-Tóth Boldizsár tudományos főmunkatárs (HUN-REN TK JTI) rámutatott, hogy kutatócsoportja az MI egyre növekvő társadalmi szerepére vetíti rá az alapvető jogokat, és felméri, hogy mikor kockázatos, illetve mikor előnyös az MI használata. Kifejtette: a bírói jogalkalmazás még kiforratlan, szükség van a bíróságok számára használható tesztek kidolgozására.

Petruska Ferenc alezredes, egyetemi docens (Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Eötvös József Kutatóközpont, Vallás és Társadalom Kutatóintézet) rávilágított, hogy az MI olyan páratlan

képeségekkel rendelkezik, amelyek nehezé teszik a jogi szabályozását. Az MI kibővíti és megsokszorozza az emberi teljesítményt (multiplikátor). Az ember négy területen nem versenyképes vele: autonómia, gyorsaság, folyamatos terhelhetőség és a rendkívül széles kontextusablak. (Ez utóbbi kifejezés azt jelenti, hogy az MI képes hatalmas mennyiségű információt kezelni, ami túlmutat az emberi kapacitáson: gyorsan és hatékonyan tud feldolgozni nagyszámú adatot, és képes átlátni azokat az összefüggéseket, amelyek az emberi agy számára túl bonyolultak lennének – a szerk.) Megmarad viszont az emberi tudás jelentősége és szükségessége, hiszen az MI promptolása (uta-

sítások bevitelére az MI rendszerébe – a szerk.), az eredmények validálása és kommunikációja elkerülhetetlen szakutadnak nélkül.

Kecskés Gábor docens, tudományos munkatárs (Széchenyi István Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara, HUN-REN TK JTI) hangsúlyozta, hogy az MI nem veszi el a jogászok munkáját, hanem várhatóan az azt jól használó szakemberek számára jelent majd versenyelőnyt. Tahyné Kovács Ágnes Ferenc pápát idézve hangsúlyozta: az algoritika (az algoritmusok fejlesztésének etikai megközelítése – a szerk.) lehet az a híd a fejlesztők, gyártók, felhasználók, döntéshozók között, amely az együttműködésnek keretet adhat.

Forrás és fotó: PPKE

Szíriai pátriárkák felhívása

Fejezzék be a szörnyű mészárlásokat!

Szíriában három ősi, történelmi gyökerekkel rendelkező egyház pátriárkái írtak alá március 8-án, szombaton a „szörnyű mészárlások” befejezésére felszólító közös felhívást, amelyeket dzsihadista milicisták az elmúlt napokban több szíriai tartományban – különösen az alavita kisebbséghez tartozó közösségek ellen – követtek el.

Joint Statement by the Patriarchs in Syria

DAMASCUS, 8 MARCH 2025

A pátriárkák elítélték az erőszak eskalációját, amely ártatlan civilek, köztük nők és gyermekek elleni támadásokhoz vezetett. Szíriában az elmúlt napokban legalább száznegyvenhét embert öltek meg a kormány fegyveres erői, amelyeket a Hajat Tahrir al-Sam (Levantei Felszabadítási Szervezet, HTS) nevű, al-Kaidához kötődő csoport vezetett. Az általános erőszak a tengerparti Latakia és Tartús tartományokban kezdődött, miután a korábbi Aszad-rezsimhez kötődő – ezekben a térségekben még mindig aktív – hadsereg megmaradt csoportjai rajtaütéseket hajtottak végre a szíriai katonai műveletek parancsnokságának tagjai ellen.

Az erőszakhullám különösen Karadahát, a volt elnök, Bassár el-Aszad szülővárosát és Banijasz várost vette célba. A megtorlás az alavita közösség tagjai elleni mészárlásokhoz és bírósági ítélet nélküli kivégzésekhez vezetett. Az alavita közösség az iszlám vallás

siíta ágához tartozó vallási kisebbség, amelyhez az Aszad család és a decemberben összeomlott korábbi rezsim legtöbb vezetője is tartozik.

A közösség információi szerint az elmúlt napok mészárlásainak több mint hatszáz alavita áldozata van. A március 8-i, szombati felhívást X. János görög ortodox pátriárka, I. József (Youssef Absi, Jusszef Abszi) melkita görögkatolikus pátriárka és II. Efrém Ignác szíriai ortodox pátriárka írta alá. Mindhárom pátriárka a saját egyháza nevében elítélte „az ártatlan polgárok lemészárlását”, és felszólított arra, hogy vessenek véget „ezeknek

a minden emberi és erkölcsi értékkel ellentétes szörnyű cselekedeteknek”. Felszólítottak továbbá a szükséges feltételek megteremtésére „a szíriai nép nemzeti megbékélésének eléréséhez”, valamint az „állampolgárok egyenlőségén” alapuló állam és társadalom felé való átmenet megkezdésére, távol a „bosszú és a diszkrimináció logikájától”. A pátriárkák ugyancsak elutasítják a szíriai nemzet területi egységének feldarabolására irányuló kísérleteket.

Fordította: Hollósi Judit
Forrás és fotó:
Vatican News; Fides.org

Szíria a Földközi-tenger keleti partján fekvő ország Délnyugat-Ázsiában, területe 185 180 km². Népessége 2025-ös becslés szerint valamivel több mint 23 millió 600 ezer fő. A lakosság túlnyomó többsége muszlim. A szunnita muszlimok Szíria muszlim lakosságának mintegy háromnegyedét teszik ki, és az ország minden részén többségben vannak, kivéve a déli Sweida (Suwayda, Al-Suwaydā) és az északi Latakia kormányzóságot. Az alaviták (sííta alszekták) alkotják a következő legnagyobb csoportot, és többségük Latakia, Homsz és Hama kormányzóságokban él. Az ország drúz lakosságának nagy része Sweida kormányzóságban él, a többiek pedig Damaszkuszban, Aleppóban és Quneitrában. A keresztények a szíriai lakosság mintegy tizedét teszik ki. Több keresztény egyház is van Szíriában: görög ortodox, görög katolikus, szír ortodox, örmény katolikus, örmény apostoli (ortodox), szír katolikus, maronita, protestáns, nesztorianus, latin és káldeus. Van egy nagyon kisszámú zsidó lakosság is, amely egykor virágzó közösség része volt, mielőtt a szíriai kormány által bevezetett utazási, munkavállalási és egyéb korlátozásoknak vetették alá. Miután Szíriára nemzetközi nyomás nehezedett, hogy elengedje őket, a zsidó lakosság nagy része a 20. század végén a kivándorlás mellett döntött; sokan New Yorkban telepedtek le.

Miután Szíria 1946-ban elnyerte függetlenségét, az ország politikai élete rendkívül instabillá vált, ami nagyrészt az ország társadalmi, vallási és politikai csoportjai közötti heves súrlódásoknak volt köszönhető. Az 1970-es államcsínyt követően a Baasz Párt, és az Aszad család vette át az irányítást. A vezető Háfez el-Aszad, majd annak 2000-es halála után fia, Bassár el-Aszad lett. Uralmuk alatt az ország totalitárius diktatúrává vált. A hosszú ideig elfojtott belső feszültségek 2011-ben a szíriai polgárháború kitöréséhez vezettek. A háború miatt a lakosság több mint fele hagyta el az otthonát. 2024 decemberében a polgárháború véget vetett Aszad uralmának, miután a Hajat Tahrir al-Sam (Levantei Felszabadítási Szervezet, HTS) csoport vezette lázadók erőszakkal átvették az ellenőrzést Damaszkusz felett. A HTS ideiglenes kormányt nevezett ki, és napokkal később felfüggesztette a 2012-es alkotmányt, miközben új alkotmány kidolgozásához látott hozzá.

Forrás: Britannica; Wikipedia

A közgazdaságtan új útjain Ülésezett az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa

Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának (CCEE) szociális kérdésekkel foglalkozó szekciója A közgazdaságtan új útja címmel tartotta ülését március 6-8-án Rómában. A tanácskozási levezető elnöke Gintaras Grušas vilniusi érsek, a CCEE elnöke; felelőse Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Caritas in Veritate Bizottságának elnöke volt.

A konferenciát Michael Czerny bíboros, az Átfogó Emberi Fejlődés Szolgálatának Dikasztériumának prefektusa nyitotta meg. Magyarországról előadóként jelen volt Baritz Sarolta Laura OP domonkos szerzetesnővér, közgazdász; az MKPK Caritas in Veritate Bizottságának képviselőjében pedig Bánlaki Zsanett irodavezető. Az alábbiakban a CCEE-ülés közleményének magyar fordítását közöljük.

Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) Szociális-Pasztorális Bizottságának szociális kérdésekkel foglalkozó szekciója 2025. március 6-8. között tartotta ülését Rómában, A közgazdaságtan új útja címmel. A közgazdaságtan és a Katolikus Egyház társadalmi tanításának szakértői az európai püspöki konferenciák képviselőivel együtt megvitatták, és az evangélium szelleme, a szeretetről és az igazságosságról szóló örömhír hogyan inspirálhatja egy igazságosabb világgazdaságot mindenki, különösen a legszegényebbek javára.

A Katolikus Egyház társadalmi tanítása hangsúlyozza a magántulajdon létjogosultságát, amely az egyén és a család számára a szabadság szféráját biztosítja, és növeli a javak termelékenységét, ugyanakkor fenntartja a „javak egyetemes rendeltetésének” elvét. A föld javainak mindenki jólé-

tét kell szolgálniuk, különösen a szegények, a gyengék, a hátrányos helyzetűek jólétét. A Katolikus Egyház hangsúlyozza, hogy a gazdaság végső célja nem a profit maximalizálása, hanem a közjó és minden egyes ember kiteljesedése kell hogy legyen. Ezért a piacokat – megőrizve jogos, de nem abszolút autonómiájukat – erkölcsi szabályok szerint kell működtetni. Az államoknak a teljes foglalkoztatottság megteremtésére kell törekedniük.

A mai világgazdaság szabályozása azonban gyakran távol áll ezektől az elvektől. Ferenc pápa mondta: „Ahogyan a »Ne ölj!« parancsolat világos határt szab az emberi élet értékének biztosítására, úgy ma ki kell

jelenteniük: »Nemet mondunk a kirekesztésen és az egyenlőtlenségen alapuló gazdaságra.« Ez a gazdaság öl.” A CCEE képviselői arra hívják a döntéshozókat és minden jóakarátú embert, hogy az evangélium sugallatait ültessék át a világgazdaság, a politika, a törvények és a mindennapi élet konkrét valóságába. Kérjük keresztény testvéreinket, hogy a társadalmi igazságosság területén is váljanak a föld sójává, és teremtsenek egy igazságosabb világgazdaságot. Különösen a fejlett országokat, a nagyvállalatokat kérjük, hogy fizessék meg a „szociális zálogot”, amely a magántulajdonukhoz és a nyereségükhöz kapcsolódik.

Kérjük minden nemzet parlamentjét és az ENSZ-t, hogy az igazságosság és a szolidaritás értékeit egyre inkább érvényesítsék jogszabályaik-

ban. Tegyük a földet jobb helyé az egész emberiség és különösen azok számára, akik nem jutnak tiszta vízhez, elegendő táplálékhoz, megfelelő oktatáshoz és egészségügyi ellátáshoz! Ha a fejlettebb nemzetek és egyének képesek erre, akkor életük és társadalmuk emberibb, teljesebb és boldogabb lesz. Az emberiség egy család, alapvetően társas lények vagyunk, és csak együtt lehetünk boldogok. A szegényekkel való törődés nem választható, nem lehet kizárólag az Egyház vagy a társadalom funkcionális különleges szerveire hagyni. Az Egyház lelki-

pasztorainak lelkipásztori módon kell kísérniük a gazdasági élet szereplőit, de közösségeiket is, hogy felfedezzék azokat az akadályokat, melyek a teljes emberi fejlődés útjában állnak. Ebben a lelkipásztori erőfeszítésben meg kell hallgatniuk őket, mindenekelőtt a szegényeket és a szenvedőket.

Az emberiségnek meg kell törnie azokat a „bünstruktúrákat” – II. János Pál pápa kifejezésével élve –, amelyek egyenlőtlenséghez és kirekesztéshez vezetnek. Ilyen bünstruktúrák többek között a szegény országok túlterhelése, az adóparadicsomok vagy néhány monopóliuma a high-tech és a kommunikációs iparban. „Az igazságosság gyümölcse a béke” (Iz 32,17) – írja Izajás próféta. Ha békére vagyunk, egy igazságosabb világot teremtünk. A jubileumi év arra hívja az emberiséget, hogy építsen fel egy új világgazdaságot, a szolidaritás gazdaságát, amely valóban mindenki jólétét szolgálja.

Forrás: CCEE, MKPK Caritas in Veritate Bizottság
Fotó: Bánlaki Zsanett; CCEE

Ima a válságban lévő családokért

Marton Zsolt, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) családokért felelős püspöke rövid videóban hívott mindenkit közös imádságra a válságban lévő családokért, Ferenc pápa márciusi imaszándékához csatlakozva.

A Szentatya arra emlékeztet, hogy a megbocsátás mindig megújítja a családot: Isten kegyelme megbékíti a szívünket, és megszabadít a szomorúságtól és a nehezteléstől. A pápa e havi imaszándékát március 4-én adták közre.

kér imát. Minden családban vannak gondok és örömeik, de a sebeket lehet gyógyítani. Ennek útja a megbocsátás.

A megbocsátásban gyógyulnak a sebek

A Pápa Imavilághálója által közreadott videóban olyan családokat látunk, melyek a világ minden táján élnek hétköznapi életüket, vagy amelyeket audiencián fogad Szentatya. Ólelések és zárt ajtók, csönd és egymásra találás. A pápa imára szólít, hogy a megosztott családok a megbocsátásban megtalálják a gyógyírt

sebeket is okozhatnak. A legjobb orvosság a megsebzett család gyógyítására a megbocsátás.

A megbocsátás megszabadít a szomorúságtól és a nehezteléstől

Megbocsátani azt jelenti, hogy új esélyt adni. Isten ezt teszi velünk folyton – emlékeztet a videóban a pápa. – Isten türelme végtelen: megbocsát nekünk, fölemel, megengedi, hogy újrakezdjünk. A megbocsátás mindig megújítja a családot, lehetővé teszi, hogy reménnyel tekintsünk előre. Még akkor is, ha nem lehetséges a boldog befejezés, amit szeretnénk,

de Isten kegyelme megadja nekünk a megbocsátás erejét, és elhozza a békét, mert megszabadít a szomorúságtól és főként a nehezteléstől.

Isten kegyelme megadja nekünk a megbocsátás erejét, és elhozza a békét, mert megszabadít a szomorúságtól és főként a nehezteléstől.

Tanácsok a válság elkerüléséhez

Cristóbal Fones jezsuita szerzetes, a Pápa Imavilághálójának nemzeti igazgatója, aki koordinálja a Szentatya havi imaszándékára kiadott videóüzeneteket, a márciusi témával kapcsolatban megállapítja: a családtagoknak el kell fogadniuk a köztük lévő különbségeket, meg kell bennük látni az értéket. A család különböző személyekből áll, akik szeretik és tisztelik egymást, és igyekeznek tanulni egy-

Megbocsátani és újrakezdeni

Saját gyengeségeink és a többiek gyengeségeinek elismerése vezet a család egyik legfontosabb magatartásformájához: hogy bocsánatot kérjünk, és megbocsássunk, amikor szükség van rá. Tanulhatunk az Úr alázatosságából és irgalmából. Amikor az egyik családtag mélyen megbánt minket, nehezzé válhat megbocsátani, mert a családi sebek gyakran a legfájdalmasabbak. Ezért fontos emlékeznünk arra, hogy mindig Jézus bocsátott meg elsőnek, ahogyan ezt Ferenc pápa is gyakran hangsúlyozza.

Az Úr példáját kövessük!

A Pápa Imavilághálójának nemzeti igazgatója a válságban lévő családoknak, házaspároknak nyújtandó segítségről is szól. A keresztény közösség legyen a befogadás, a párbeszéd, az ima és a támogatás helye, ahol a nehéz pillanatokban a családok reményre találnak és segítségre a kiengesztelődéshez anélkül,

hogy ítélnék nekünk felettük. Köveszük mindig az Úr irgalmasságának példáját! A házasságok meg kell nyílniuk a kölcsönös megbocsátásra, és el kell fogadniuk a segítséget válság esetén.

Az Amoris Laetitia apostoli buzdításban Ferenc pápa aláhúzza, hogy a házassági válságokat megfelelő módon meg lehet oldani, ha a kiengesztelődés szentségéhez fordulunk. A családi életben alapvető tapasztalat megbocsátani tudni és érezni, hogy megbocsátanak nekünk. Amikor sikerül kilábalni egy válságból, akkor megtanulunk új módon boldogok lenni, mert az új szakasz új lehetőségeket nyit meg előttünk. A teljes bűsű elnyerésének egyik feltétele a 2025-ös szentévtében is az ima a Szentatya szándékaira.

Forrás: Vatikáni Rádió

„Nem léteznek tökéletes családok” – ebből a megállapításból indul ki videóüzenetében a pápa, amelyet még kórházba vonulása előtt vettek föl márciusi imaszándékáról, és amelyben a válságban lévő családokért

sebeikre, újra fölfedezve a különbözőségekben a kölcsönös gazdagodást. Egy családban minden személy értékes, mert más, mint a többiek. Minden személy egyedi. Am a különbözőségek konfliktusokat és fájdalmas

Előkészület a Váci Egyházmegye millenniumára

Tanúságtételek és találkozások

A Váci Egyházmegye alapításának ezredik évfordulójára készülve második éve zajlanak a lelki felkészülés alkalmai. Több plébánián már a harmadik „Élő kövek” találkozót szervezték meg.

Ceglédbercelen mindhárom találkozás az aktuális tanítás meghallgatásával, majd a közösség egyik tagjának tanúságtételével kezdődött. A kiscsoportos beszélgetések során személyes élmények és a közösségi élet kihívásai is szóba kerültek. Az „Élő kövek” elnevezésű alkalmak bensőséges légkörét a közösség fiatal tagjai által vezetett zenés dicsőítés erősítette. Az eddigi alkalmak segítették a résztvevőket abban, hogy megtapasztalják a közösségben megélt hit erejét. Sasvári Balázs jubileumi küldött így fogalmazott: „Az »élő kő« számomra azt jelenti, hogy a hit nem csupán egy elméleti vagy hagyományokon alapuló dolog, hanem valóságosan formálja az életemet és a közösségemet. Egy élő kő nem önmagában áll, hanem más kövekkel együtt épít – egy házat, egy templomot, egy közösséget. Ez arra hív, hogy aktívan jelen legyek az Egyházban és a közösségemben, ne csupán szemlélőként, hanem olyan emberként, aki hozzájárul annak növekedéséhez: úgy gondolom, erre remek lehetőséget nyújtanak a katekézissalkalmak.”

A kosdi Árpád-házi Szent Erzsébet egyházközségben a harmadik alkalom Farkas László atya tanításával kezdődött. A zenei szolgálatot a LIM ének- és zenekar biztosította. Ez alkalommal kihelyezték az egyházközségi címer pályázatának nyertes alkotását is. A vecsési Irgal-

mas Jézus-plébánián a találkozás szentségimádással kezdődött, előadással, majd beszélgetéssel folytatódott. Annak ellenére, hogy nem mindenki ugyanúgy gondolkodik, a nyílt kommunikáció igen biztató irányok felé mutat. A résztvevők az egyszerűsége törekedtek, hogy minél tisztábban láthassanak és gondolkodhassanak a közösségükről az ajánlott kérdések mentén.

Gyálon minden alkalommal nagy hatással volt a hívekre az elhangzott tanúságtétel. A kiscsoportos beszélgetések során őszintén tudták megosztani egymással gondolataikat. A találkozásokat imádsággal zárták egymásért és a közösség épüléséért. Monoron a harmadik találkozás meghirdetésekor kérték a résztvevőket, hogy vigyenek magukkal egy-egy követ, és írjanak rá egy Eucharisztiahoz kapcsolódó

igehelyet. A kavicsokat az oltárhoz vezető úton helyezték el. A begyűjtött kövek hátoldalára betűnként a következő szentírási részletet írták fel: „Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, annak örök élete van.” (Jn 6,54) Ez az út vezet Isten dicsőségébe, az örök életbe.

A főtí Gondviselés Óvodában és a nagymarosi plébánián is már három alkalommal tartottak idén. Vácon, a Barátok templomának közösségében már két alkalom volt hagyományosan a gyermekmese után. Amíg a felnőttek az előadásokat hallgatták meg, addig a gyerekeknek

foglalkozást szerveztek. A szolnoki Jézus Szíve-plébánián minden alkalom közös Szentlélek-hívó énekekkel kezdődött. A kiscsoportos feldolgozás során az alábbi témák merültek fel: kiemelten fontos egy közösséghez tartozni, és ahhoz, hogy megmaradjon az egység a közösségben, különböző erőnyelvi szükségességek. Átbeszélték azt is, hogy ki-kik mit tesz a közösségért, az egység „gyümölcseiről”.

Gödöllőn azért volt különleges a második találkozás, mert a téma előadója, Finta Zsolt diakónus a plébánián szolgálatot lát. Így az előadást nem videóról nézték meg, hanem őt hallgatták meg személyesen. Nagyvársányban és Kiskunlacházán is két alkalommal találkoztak már a hívek. Salgótarjánban a jubileumi felkészülés második évét a közösségben való tudatosabb részvétellel kezdték. Az elmélkedések mentén az egység építésében lehetőséget teremtettek a már évtizedek óta működő kisközösségeknek és az újonnan indított Alpha-kurzusnak is.

Az „Élő kövek”-sorozat jó alkalom arra, hogy a kisközösségek és a különböző szolgálatot teljesítő csoportok tagjai, generációi találkozzanak, és jobban megismerjék egymást. Családi légkörben nézték meg Marton Zsolt váci megyéspüspök elmélkedését, majd Kis Boglárka jubileumi küldött tanúságtételét hallgatták meg a keresztény közösség fontosságáról, a nehéz helyzetekben megnyilvánuló megtartó erejéről. Közös dicsőítés után a program kötetlen beszélgetéssel zárult. A vasadi, dömsödi és a börsönyaljai egyházközségek hívei is megtartották első találkozásukat.

Forrás és fotó: Váci Egyházmegye

Ferenc pápát hallgatva jobb emberré váltam

Jean-Claude Hollerich SJ bíborossal beszélgettünk a keresztények küldetéséről

(Folytatás az 1. oldalról)

Ez is egy nagyon szép módja annak, hogy Istent szolgáljuk. Az ember olykor hajlamos elveszteni a reményt, de ha fiatalokkal dolgozunk, akkor soha nem veszítjük el.

– Hat éve tölti be az elnöki tisztséget a szövetségben. Mit jelent ez a megbízatás a személyes életében?

– Egész gyerekkoromban ministránskodtam, az általános iskola és a gimnázium alatt is, egészen addig, amíg beléptem a szemináriumba. Nagyon szép emlékeim vannak erről, és szeretném, hogy másoknak is ugyanilyen szép emlékeik legyenek. Nagyon örültem, hogy ezt a szolgálatot végezhetem, különösen szép volt a római ministránstalálkozó a Szent Péter téren, ma is látom magam előtt a ministránsok arcát, mosolyát.

– A szentmisén, amelyet Pannonhalmán bemutatott, a bencés gimnázium néhány diákja is részt vett. Mit jelent a fiatalok jelenléte az Egyházban?

– Nagyon-nagyon boldog voltam, hogy itt voltak. Mindig fiatalokkal dolgoztam, tizennyolc éven keresztül az egyetemen, minden évben az új évfolyamokkal. Amikor püspök lettem, nemigen voltak körülöttem fiatalok, és elindultam a keresésükre, sokat utaztam értük, velük. Nagy szükség van erre, meg kell hallgatni a fiatalokat, hogy megértsük a reményeiket és a félelmeiket is, hogy közel lehessünk hozzájuk, a pásztoruk tudjunk lenni. A fiatalság nagyon gyorsan változik, és a nyelvezet is, amit használnak. Minden egyes fiatal egy felfedezésre váró világ, benne van Isten misztériuma.

– Nagyon gyors változások zajlanak, a fiatalok generációi erősen különböznek egymástól. Hogyan tudja az Egyház hirdetni az örömhírt a körükben?

– Hatalmas antropológiai változást, a történelem legnagyobb változását éljük meg napjainkban, és még csak az elején tartunk. Éppen ezért nagyon fontos meghallgatni a fiatalokat, hogy megértsük őket. Át kell adnunk nekik Isten szavát, ez a legfontosabb, mert olyan világban élünk, ahol az emberek már nem ismerik, nem értik

Istent, és azt gondolják, nincs is szükségük rá. Magába zárkózott a világ. A fiatalokban viszont él a remény, és segíteni kell őket, hogy személyesen megtapasztalhassák Isten jelenlétét. Meg kell tanítani őket imádkozni. Ez a legfontosabb, a többi majd ök elvégzik, nekünk az Istennel való személyes kapcsolatra, az evangélium átadására kell koncentrálnunk. Bízunk kell Istenben, és bízunk kell ebben az új nemzedékben!

– Kitégítva a horizontot: mit jelent a mai összetett világban kereszténynek lenni?

– Kisebbség vagyunk a világban, és ezt meg kell értenünk. A fiataloknak ez különösen nehéz. Akik itt tanulnak a bencés gimnáziumban, azok szerencsések. Nagyon fontosak nekik az olyan nemzetközi összejövetelek, mint a római ministránstalálkozó, mert szükségük van arra, hogy lássák: más fiataloknak is ugyanaz a hitük, és a maguk fiatalos módján, a saját kultúrájukon belül megélhetik a hitüket. Nekünk is meg kell értenünk a kultúrájukat ebben a posztmodern társadalomban, ahol rengeteg választási lehetőség áll előttük. Ismerek fiatalokat, akik az egyik vasárnap latin misére mennek, a másikon gitáros misére. Fontos, hogy képesek legyünk inkulturálni az evangéliumot a világukba, hogy megérintse a szívüket, s aztán ök maguk legyenek a főszereplői egy új keresztény kultúrának.

– Az Egyház olyan, mint egy nagy család. A fiataloknak sok nemzedék mutatja az utat, az idős generációja is.

– Én már nagypapakorban vagyok. Nagyon szép élettapasztalat ez. A nagyapa nem olyan, mint az apa, aki megmondja, mit hogyan kell csinálni. A nagyapa azt értékeli, ami van. A fiataloknak szükségük van nagypapákra és nagymamákra, akik nem ítélik meg, hanem szeretnek.

– Mit gondol az Egyház színóduzi útjáról, mit jelent a papok és a laikusok számára?

– Még csak az elején járunk ennek az útnak. A megkeresztelt népe Isten népe, ahol a papoknak nem főnököknek, hanem pásztoroknak kell lenniük, ami egészen más. Amikor bérmálok, hiszem, hogy a Szentlélek ott van abban az emberben: meg kell hallgatnom őt, mert a Szentlélek általa is szól. Egy színóduzi egyházban a plébániai, egyházmegyei pasztorális tanácsok aktívak, élők. Ez nem azt jelenti, hogy mindenben ök döntenek, de a pásztoroknak meg kell hallgatnia a többieket. Én magam is többször változtattam meg a véleményemet azért, mert azt láttam, hogy amit az emberek gondolnak, az közelebb áll Istenhez, mint amit én gondoltam. Mindig készen kell lennünk a megterésre. És persze az is lehet, hogy a pásztoroknak időnként nemet kell mondania. Meg kell hallgatnunk egymást, együtt kell járnunk az úton.

A színóduzi egyház missziós egyház, ha nem missziós, akkor nem Jézus egyháza. Ez azt jelenti, hogy meg kell élnem az evangélium örömét, és tennem kell a szegényekért, a betegekért. Az Egyház missziós jellegét főképp a cselekedetekben tudjuk megélni, és – ahogy a pápa mondja

– ha szükséges, szavakkal is. Ha egy pap, egy püspök szépen prédikál, de az emberek nem látják, hogy az Egyház megéli ezeket a szép dolgokat, akkor nem hisznek. Akkor a szavak csak szavak maradnak. Isten népének elkötelezetten kell tennie azért, hogy minél jobban megélje az evangéliumot. Ez ad súlyt az evangélium hirdetésének, a szavainknak.

– Mi az, amit az Egyház ma nyújtani tud a háborúktól szenvedő világunknak, Európának?

– Kilépő egyháznak kell lennünk, ahogy Ferenc pápa mondja, amely elindul az emberek felé. Azt hiszem, ma különösen szükségük van Istenre, az evangéliumra. Európában egyre inkább olyanok vagyunk, mint a juhok, amelyek mindenféle szét-szóródnak. Újabb és újabb ellenségeskedések születnek. Elvész a társadalmunk egysége, a szolidaritás, az erkölcsi érzék. Az erkölcs teherre válik, mintha elvenné az emberektől az örömet, és nem látjuk, hogy valójában az igazi öröm felé vezet. Nem a múltba fordulással tudjuk megőrizni az európai értékeinket, a humanizmus örökségét. Ha valaki megtapasztalta Istent, majd elvesztette, és úgy próbál visszatérni a múltbeli helyzetéhez, hogy újra a régi körülményeket igyekszik megteremteni, az nem működik. Előrehaladva tudjuk megtapasztalni Istent. Egy új keresztény európai humanizmust kell megteremtenünk, és a Szentlélek segítségével ez sikerülhet.

– Látja a reménykeltő jeleket?

– Bízom Istenben. Erősen szekularizált társadalomban élünk, mi még inkább, mint Közép-Európa. Mégis, hamvazószerdán Luxemburgban tele volt a székesegyház. Van egyfajta új ébredés, megmutatkozik egy új igény. Nem beszélhetünk olyan nyelven, amit az emberek nem értenek. Hiába beszélem a szép teológiai nyelvet, amit én annyira szeretek, ha mások nem értik. Meg kell találni a megfelelő szavakat, hogy az örömhírt hirdessük a világunknak. Ha nem sikerül, akkor máshová mennek az emberek. Luxemburgban bekerült a parlamentbe egy fiatalember, aki egész gyerek- és ifjúkorában ministrált, az a plébániáján a ministránsok vezetője volt. Egy interjúban el is mondta, hogy rendszeresen jár misé-

re. Néhány évvel ezelőtt elképzelhetetlen lett volna, hogy egy politikus ilyesméről beszéljen.

– Mit jelent Ferenc pápa tanítása a mai világban, mit jelent, hogy radikálisan éli meg az evangéliumot? Hogyan tudunk közel lenni hozzá most, a betegségében?

– Vannak emberek, akik azt mondják, hogy a pápa liberális. Ez nem így van, ő radikális. Radikális az irgalmasságban is. Nekem nagyon sokat ad, elmondhatom, hogy megérintette a szívemet, nagyon szeretem őt. Azt gondolom, remélem, hogy Ferenc pápát hallgatva talán jobb emberré váltam.

Úgy tudunk közel állni hozzá, ha imádkozunk érte, főként Szűz Máriaéhoz, akit mi Luxemburgban a Szentesdők Vigasztalójának hívunk. Imádkozhatunk Szent Péterhez is, én mindennap kérem az ő közbenjárását is.

– Pannonhalmán ősi monostorában tartják a Nemzetközi Ministráns-szövetség találkozóját. Szívesen jött ide?

– Igen, valóban gyönyörű ez a hely, és az is szép számomra, hogy Szent Márton története kapcsolódik hozzá, ugyanis Szent Márton útja Luxemburgon is keresztülhalad. Amikor Márton elhagyta Triert, eretnekesség miatt elítéltek valakit, és ő nem értett egyet az ítélettel, azt mondta, ez szembemegy az evangéliummal. Ekkor állt meg Luxemburg területén, és sírt.

– Legutóbb a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson beszélgettünk, Budapesten. Hogyan emlékezik vissza a rendezvényre?

– Gyönyörű emlékeim vannak! A kongresszus megmutatta, milyen fontos az Eucharisztia és a szentségimádás. Azt hiszem, ez a biztos út az Egyház számára. Minden püspök mellett volt valaki, aki kísért, mellettem egymást követően három magyar is volt. Csodálatos emberek voltak, az élő Egyházzal tették tanúságot előttem. Szép volt látni a sok embert a körmeneten, a szentségimádáson, látszott, hogy itt még nagy keresztény nép él.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Fábrián Attila

Európában szolgáló papok lelkiagyakorlata

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia támogatásával először szerveztek lelkiagyakorlatot az Európában szolgáló papoknak és lelkipásztori munkatársaknak a kamillánusok bécsi rendházában február 24–27-én. A házigazda György Alfréd MI, a rend német tartományának delegátusa volt. A lelkiagyakorlatot Szentmártoni Mihály SJ, a római Pápai Gergely Egyetem nyugalmazott professzora vezette.

A háromnapos lelkiagyakorlat témája jól kifejezte az elhangzó tartalmat: „Az örömteli hit titkai”. A lelkiagyakorlaton részt vett Mohos Gábor, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök, valamint a magyar lelkipásztorkodásban dolgozók Rómából, Londonból, Brüsszelből, Berlinből, Passauból, Prágából, Grazból, Bécsből. Sajnos az ötletgazda és szervező Belényesi József, a frankfurti Szent Erzsébet Ma-

gyar Katolikus Egyházközség lelkipásztora Takács Pál nyugalmazott frankfurti missziós plébános halála és temetési előkészületei miatt az utolsó pillanatban kénytelen volt lemondani a részvételt.

Az első estén együtt köszöntötték a résztvevők 80. születésnapját ünneplő Szentmártoni Mihály atyát. A lelkiagyakorlat célja: „csendben megnyugodni Isten jelenlétében” – hangsúlyozta a bevezetőben a jezsuita atya. Olyan szavakat mondott, „amelyek képesek zavarba

ejteni a hallgatókat, felkavarni kedélyüket, védekező alapállásba kényszeríteni őket azért, hogy a negatívumok ellenében még inkább felcsillagjan lelkijük az evangéliummal. Az egyes elmélkedések szoltárrészlettel kezdődtek,

majd elméleti megfontolásokon és személyes példákön keresztül vezette be a hallgatókat Szentmártoni Mihály SJ az Istennel, Jézussal, az Egyházzal, a Szűzanyával, hivatásunkkal való szeretetkapcsolat mélységeibe. Az önkritikus kérdés fel-

vetése után – „Mit rontottunk el?” – jutott el a végső és leglényegesebb következtetésre: Jézus csodáinak munkatársai vagyunk. „Hivatásunk ereje abban rejlik, hogy engedelmeskedünk Jézus parancsának, még akkor is, ha nem értjük, hogyan válik valóra az, amit tőlünk megkövetel. Az apostolok nem voltak csodatevők, hanem egyszerű felforgatók Isten asztalánál, pincérek Jézus lakomáján, szolgák, akik összegyűjtik a maradékot. Biztosan örültek annak, talán büszkéek is voltak rá, hogy mindezt Jézus jelenlétében tették. Ez a mi hivatásunk. Nem mi teszünk csodát, hanem olyan nyersanyagot hozunk, amelyen Jézus csodát tesz. Bátorító gondolat lehet, amikor a mindennapi munkánk olykor nehezünkre esik: mutassuk be Jézusnak mint

nyersanyagot, amiből ő csodát tehet” – fogalmazott Szentmártoni Mihály SJ.

A jezsuita lelkiatya végtelen derűvel és közvetlenséggel mutatta be az Egyháznak, Jézus tanítványainak isteni arcát, rendjének alapítója, Szent Ignác pozitív beállítottságával. „Isten gyalogos katonái vagyunk. S mint ilyenek, Te Deummal zárjuk háromnapos menetelésünket. Istent dicsérjük, visszatekintünk, hálát adunk, továbblépünk.” A három nap során nyílt alkalom fórumra, a témát segítő megosztásra, közös beszélgetésekre és egyéni lelki beszélgetésre is. A lelkiagyakorlatos program része volt a napi szentmise, a közös szolozsma és az egyéni szentségimádás is.

Szöveg és fotó: Varga János, a bécsi Pázmáneum rektora

Hová mehetnénk, ha már megismertük Jézust?

Barsi Balázs OFM tartott elmélkedést Budapesten

Barsi Balázs ferences szerzetes tartott nagyböjti elmélkedést a budapest-terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templomban, március 14-én. A szentmise előtt a plébániai közösség keresztúti ájtatosságon vett részt a ferences szerzetes vezetésével.

„Mi a nagyböjt igazi lényege? A korai évszázadokban a szent negyven nap volt az az időszak, amikor a felnőtt jelentkezőket felkészítették a keresztségre. Bennük elsősorban egy hatalmas vágyakozás élt, mégpedig azért, mert a korabeli pogány vallások semmit sem tudtak arról, ami a kereszténység lényege, hogy az Isten szeret. Ők pedig ehhez az Istenhez szerettek volna közelebb kerülni” – kezdte elmélkedését Barsi Balázs OFM. – A katekumeneknek azonban tanulniuk is kellett. Meg kellett ismerniük, hogy ki az a Názáreti Jézus, aki után vágyakoznak.

Ferenc pápa a Szentlélektől indítva meghirdette a szentévet. Az idei esztendő ugyanakkor a I. Niceai Zsinat 1700. évfordulója is. Akárki akármit mond manapság, a Katolikus Egyház mindig ugyanazt vallotta. A kezdeti évszázadokban sokféle eretnekség ütötte fel a fejét – a későbbiek is ezekre lehet visszavezetni –, melyekre választ is adott az Egyház. A 325-ben megtartott zsinat Jézus Krisztusról tett fontos megállapításokat.

Ne feledjük, a Názáreti Jézus nem vallásalapító, nem valamiféle bölcs, mint Buddha vagy Lao-ce! Jézus kitalálhatatlan – hangsúlyozta a szónok. – Nemcsak a pogányság nem találhatta ki, de a zsidóság sem. Az előbbieket arra juttattak volna, hogy csak egy isten a sok közül. A zsidóság pedig a megtestesüléssel és a Szentháromság gondolatával nem tudott mit kezdeni. A Niceai Zsinat azt jelentette ki, amit Péter mondott: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia” (Mt 16,16).

A II. Vatikáni Zsinatnak is ez a vejeje. Ha másként tekintünk a dokumentumaira, akkor félreértjük. Elutazhatunk Rómába, gyakorolhatunk különféle ájtatosságokat, de a szentévi lényege mégis az, hogy választ ad arra a kérdésre: ki vagy te, Názáreti Jézus? Ma is sokan ki

akarják találni, kicsoda ő. Van homoszexuális Jézus, meg olyan, aki Mária Magdolnába volt szerelmes. Ezek a felvételek nem Jézusról szólnak, hanem azokról mondanak el valamit, akik ezt állítják.

Miért kitalálhatatlan Jézus? Mert az Atyaisten kitalálhatatlan. A Fiúnak és az Atyaistennek egy isteni lényege van. Az is kitalálhatatlan, hogy „én az Atyában vagyok, és az Atya énbenem” (Jn 14,11), mint ahogy az is, hogy az Atya is küldi a Lelket, meg a Fiú is.

Egyetlenegy vallás és filozófia sem kísérthet meg bennünket, mert egyik sem beszél arról, hogy honnan van a szeretet – emelte ki Barsi Balázs. – A szeretet nem a főemlősöktől ered. Az ember szabad, márpedig az anyagban nincs szabadság. De akkor honnan

jött a szabadságunk? Kívülről, Istentől jött. Be kell látnunk, hogy a hitben mély logikai értelem rejlik. Amikor a hit kifejtésében a Niceai Zsinat filozófiai kifejezéseket használ, az nincs ellentétben a Szentírással.

Kicsoda Jézus? Ehhez a titokhoz kellett közelebb kerülniük a katekumeneknek a szent negyven nap során. A credót magyarázták nekik, de mindig a Szentírást idézve, annak történeteinek keresztül – mutatott rá az előadó. – Az Egyház mindig

ugyanazt vallotta, és ugyanazt is fogja vallani. Soha nem lesz új Egyház – a hitűjítástól mentes meg, Uram, minket! –, nekünk kell megújulnunk a hitben. Manapság sok rosszat hallunk; papok, püspökök bukhatnak meg, hívek sokasága fordít háttal a hitnek. Az Egyesült Államokban sok katolikus nem hiszi, hogy az Oltáriszentségben jelen van Jézus. De akkor nem is katolikusok – tette hozzá Barsi Balázs.

Amikor Mária méhében megfogant Jézus, akkor eldőlt a világ történelme, hiszen az Atya mindent Krisztusban teremtett. Isten a maga képére formálta az embert, márpedig a láthatatlan Isten képmása Jézus Krisztus. Nagy misztérium, hogy a karácsony előbb volt Isten gondolatában, mint a teremtés. Isten olyan teremtményeket akart,

akik viszonzszeretik őt, ez pedig csak úgy volt lehetséges, ha a Szentháromság második személye emberré lesz. Mi öbenne vagyunk, mert minket is úgy szeret, mint a Fiát öröktől fogva.

Nem ő hasonlít ránk, hanem mi hasonlítunk rá. Az Egyházat sem lehet kitalálni, mert az Jézus Krisztus titokzatos teste. Az Egyház hierarchikus és nem demokratikus, ilyen nem létezik. Az Egyház jelenti az utolsó lehetőséget arra, hogy az emberiséget egybegyűjtsük. A Biblia az Egyház hitén belül foglal helyet. A hitoktatóknak, a papoknak és a püspököknek az a szerepük, hogy ezt a szenthagyományt átadják a híveknek, a keresőknek. Ne gondoljuk, hogy ma nincs Isten iránti vágyakozás a fiatalokban – emelte ki Barsi Balázs.

A szerzetes többek közt elmondta: Napjainkban azt gondolják, hogy a szabad akarat azt jelenti, választhatok jó és rossz között. Pedig az isteni szabadság arra utal, hogy úgy szeret-hetek, ahogyan Isten szeret.

Amikor az ember elszakadt Istentől, akkor kiszakadt a szeretet végtelenségéből is, így az emberi szabadság már romboló erővé vált. Nem hiszek abban, hogy itt a világ vége – állapította meg az előadó. – Akár sok millió évet is élhet az emberiség, mert az összes zsákutcát be kell járnunk, mire rátalálunk az egyetlen útra, amely az Atyához vezet. Ez az emberi történelem.

Jézus ismerte, hogy mi lakik az emberben. Látta, hogy cso-

dái miatt követik olyan sokan. Tudta, hogy azért mennek utána, mert jóllakatta őket, mert tele volt a hasuk. Miután Jézus kijelenti, hogy ő a mennyből alászállt kenyér, sokan ott hagyják. Mikor a tanítványaitól megkérdezi, hogy „talán ti is el akartok menni?” (Jn 6,67), Péter válaszol (olyan lélekkel, ahogyan azt egy pápától elvárjuk): „Uram, kihez mennénk? Az örök élet igéi nálad vannak” (Jn 6,68). Mert aki megismerte Jézust, nem tud hova menni. Nem mehetek, nem mehetünk már a filozófusokhoz, de a régi prófétákhoz sem. Hol beszélnek arról, hogy Isten a szeretet? És arról, hogy kapcsolatba szeretne kerülni velünk? Sehol máshol.

Jézus azt mondja: „Ha megmaradtok tanításomban, valóban tanítványaim vagytok, megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddá tesz titeket” (Jn 8,31–32). Ki kell tartani az igazságban akkor is, ha nem értünk mindent. És ha kitartunk, akkor tanítványokká leszünk, és megismerjük az igazságot. Am egy igazsággal önmagában nem sokra megyünk. En személy vagyok, vagyis csak egy másik személy segíthet rajtam. De Jézus az utolsó vacsorán azt mondja, hogy ő az igazság valaki. Ő az Isten Fia, aki emberré lett értünk, a mi üdvösségünkért, és meghalt szeretetből.

Baranyai Béla
Fotó: Lambert Attila

Ferenc a végtelenre vágyott

Berhidai Piusz OFM tartományfőnök nagyböjti konferenciabeszédei (1. rész)

Berhidai Piusz, a Magyarok Nagyszombatja Ferences Rendtartomány tartományfőnöke nagyböjti konferenciabeszédeket tart idén nagyböjtben Budapesten, a Ferenciek terei Alkantari Szent Péter-templomban (belvárosi ferences templom), A ferences lelkiség pillérei címmel. Első alkalommal március 9-én, nagyböjt első vasárnapján Ambíciók, vágyak és istenkeresés címmel mondott elmélkedést.

Az esemény vesperással kezdődött, majd a ferences tartományfőnök koncelebrált szentmisét mutatott be. Ezt követő konferenciabeszédeként Berhidai Piusz OFM kifejtette: a mai és a további esték lehetőséget adnak arra, hogy a ferences lelkiségre, Szent Ferenc tapasztalatára úgy tekintsünk, mint amely felkészít bennünket a húsvéti misztériumba való belépésre, és végigkísér nagyböjti záródokutunkon. Az elmélkedések ugyanakkor segíthetnek abban is, hogy elgondolkodjunk a hivatásunkról: hová, mire, merre hív bennünket Isten.

Előadásának kezdetén a tartományfőnök elmondta Szent Ferencnek a megtérése körüli időben, 1205 táján írt

imáját: „Fölséges és dicsőséges Isten, ragyogd be szívem sötétségét, és adj nekem igaz hitet, biztos reményt és tökéletes szeretetet, érzéket és értelmet, Uram, hogy megtegyem a te szent és igaz parancsodat! Ámen!” Megkerülhetetlen számunkra, ferencesek számára Assisi Szent Ferenc hittapasztalata. Rengeteg írás maradt fenn tőle és róla, imádságok, levelek, életrajzok – mondta Berhidai Piusz OFM. Beszédének címét illetően kifejtette: megvizsgálva Szent Ferenc hittapasztalatának gyökereit, és a magunk hivatására reflektálva, jó rákérdeznünk egykori és mai ambícióinkra, vágyainkra és istenkeresésünkre. „Kapirgáljunk föl a szívünk kérgét”, engedjünk teret Istenre irányuló vágyainknak!

Sorsunk egyik nagy próbatétele, hogy a mindennapokban megtapasztaljuk végességünket, korlátainkat időben, térben és lehetőségekben, ugyanakkor e korlátok ellenére életünk nyitva van a végtelenre. Többet akarunk annál, mint amit behatárolnak a földi korlátok. Ebben pedig modellértékű lehet számunkra Szent Ferenc története, tapasztalata, aki hosszú útkeresés után felismerte, hogy mi az Úr akaratja vele kapcsolatban. Thomas Merton amerikai trappista szerzetes fogalmazta meg a

múlt században: aki ismeri Szent Ferencet, és valóban teljes lélekkel követi őt, az megérti és megéli az evangéliumot.

Berhidai Piusz OFM emlékeztetett rá: az ifjú Ferenc előtt két minta volt. Az egyik, hogy akárcsak apja, ő is kereskedő, üzlet-ember legyen. Ezt azonban kiegészítette, talán felül is írta provence-i származású édesanyja érzékenysége a hit, a kultúra iránt. Ferenc beállt apja üzletébe, de hamar unalmasnak találta azt. A másik minta a lovagi életforma volt számára; dicső lovag szeretett volna lenni. Ezek mellett az ambíciók mellett jelenik meg Isten a maga stílusával, vagyis finoman, de határozottan. Megszületik Ferencben a vágy valami jobbra, többre. Közrejátszott ebben életének két fontos története: egy hosszan elhúzódó betegség és a hadifogság. Életrajzírója, Celanói Tamás írja: „Hosszú ideig tartó betegsége után egészen más színben kezdte látni a dolgokat, mint annak előtte.” Vagyis az ifjú Ferenc beleütközik abba, hogy vannak korlátai, a lehetőségei nem

határtalanok a kibontakozásban. Ekkor kezd teret nyerni a lelkében az a vágy, amely a végtelenre irányul. Mindig Isten a kezdeményező, és úgy kerülhetünk kapcsolatba vele, ha ez a vágyunk teret kap – mondta Berhidai Piusz, majd így folytatta: Több évtizeddel később Szent Bonaventura A lélek zárandokútja Istenbe című művében leírja, hogyan tud eljutni az ember az Istennel való egységre, s ehhez mintának veszi Ferenc történetét: „Erre az isteni szemlélődésre, mely lelki elragadtatásra vezet, csak az alkalmas azonban, aki (...) a vágyak embere. Két módon lobban fel bennünk a vágy:

a szív mélyéből az imádságban, (...) és az okoskodás fényében, amelyben az elme közvetlenül és teljes erejével a világosság sugaraihoz fordul.”

Ferenc fiatalemberként felismerte, hogy nagyra teremtett, de vannak korlátok, melyekbe beleütközik, ezért kezd fokozatosan kilépni abból a keretrendszerből, amelybe addig belenőtt. Egyre szorosabb kapcsolatba kerül Istennel és a másik emberrel, míg végül eljut az evangéliumi életformához. Isten megteremti benne, hogy képes legyen odafordulni az emberhez. Ferenc nem hagyja magára a másikat, még akkor sem, ha látja annak nyo-

morát, amitől elborzad. Ezért emblematikus találkozása a leprással.

Ferenc engedte Istennek, hogy elvezesse egy mélyebb hitre, s így eljutott egy új életállapotba, amelyben kimondta a maga igenjét az evangéliumi életformára. Berhidai Piusz OFM leszögezte: különösen így nagyböjt kezdetén érdemes végiggondolnunk, hol tartunk a hitünkben, a spirituális fejlődésünkben, Istennel való kapcsolatunkban, és mi az, amit akarunk az életben. Ez nagyon lényeges kérdés. Ferencben belső öröm és szabadság volt, amikor megtalálta a hivatását. Ez az öröm és szabadság van bennünk is, ha megtaláltuk az Istentől nekünk szánt küldetésünket, amelyre feltesszük az életünket – hangsúlyozta a ferences tartományfőnök.

Április 6-án a konferenciabeszéd után Berhidai Piusz, a klarisszák, valamint a Ferences Mária Misszionárius Nővérek képviselői személyes és csoportbeszélgetésre várják a templom hittantermébe azokat, akik a rend férfi- vagy női ága iránt érdeklődnek, hogy kérdezhessenek, beszélgethessenek, tanácsot kérhessenek a bennük megfogalmazódó hivatással kapcsolatban.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

HÍREK KÉPEKBEN

• Az Oktatási Hivatal adatai szerint az előző évhez képest idén 10,5 százalékkal többen jelentkeztek az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemre. A legnépszerűbb idén is a Pedagógiai Kar, ezt követi a Bölcsészettudományi és Művészeti Kar, valamint a Gazdaságtudományi Kar. Kiemelkedően sok érdeklődőt vonz a gyógypedagógia, a csecsemő- és kisgyermeknevelő szak, illetve az újonnan meghirdetett pszichológia alapképzés.

• Március 11-én elindult a regisztráció a Pray&Run futózarándoklatra, amelyet április 26-án, szombaton rendeznek meg Máriapócscon. Regisztrálni a <https://my.raceresult.com/319260/registration> oldalon, a Nevezés fülnél lehet. A repertoár: félmaraton, félmaraton váltó (2, 3, 4 fő), negyedmaraton, nyolcadmaraton, 1 kilométeres szenior-, 1 és 2 kilométeres gyerekfutamok.

• Beszéljük meg közös ügyeinket! címmel találkozóra gyűltek össze az ország minden tájáról a szerzetesi fenntartású szociális intézmények vezetői. A szerzetesi iroda adott helyet a találkozóknak Budapesten március 6-án. A találkozó közös imádsággal kezdődött, amit a Ferences Szegénygondozó Nővérek, a szécsényi Betánia Idősek Otthonából érkező Hajós M. Ágnes nővér vezetett.

Új harang szól Ferencvárosban

Március 2-án szentelték meg és emelték helyére Budapesten a Bakáts téri Assisi Szent Ferenc-plébániatemplom új lélekharangját, amelyet Szent Borbála tiszteletére öntöttek.

Gombos Ferenc őrbottyáni harangöntő nyolcvannégy kilogrammos munkája a pápalátogatás évében, 2023-ban készült és adakozásnak köszönhetően költözött a fővárosi templom tornyába. Erdő Péter bíboros, prímás felhatalmazásából a plébániai kormányzó, Michele Baggi atya áldotta meg szentmise keretében a középkori vértanú, Szent Borbála szűz tiszteletére öntött lélekharangot.

A plébánia kormányzója ünnepi beszédben ismertette a közel százötven éves templom harangjainak történetét: a két legnagyobb az

első, illetve a második világháború után öntötték, míg a legkisebb, előregedett harang a régivel azonos hangmagasságú, oldalán „A jó halál kegyelméért könyörögj érettünk!” felirat olvasható.

A plébános köszönetet mondott a harang készítőjének és az adományozóknak, Benkó Lászlónak és Hunyadi Gábornak, a Budapest-Vízafogói Szent Márton-plébánia kántorának. A szentmise végén megkondított lélekharang a temetéseken fog megszólalni, azonban nemcsak a holtakért, hanem az élőkért is szól – emelte ki beszédében.

Forrás és fotó: Ferencvárosi Assisi Szent Ferenc Főplébánia

„Nézz meg jobban, a valóság én vagyok!”

Megnyílt a Magyar Kurír fotókiállítása Szegeden

Janka Ferenc, a Gál Ferenc Egyetem rektorhelyettese nyitotta meg a Magyar Kurír Szent pillantással című vándorkiállítását március 11-én, a Szegedi Dóm Látogatóközpontban. Merényi Zita és Lambert Attila fotográfusok a Magyar Katolikus Egyház elmúlt tíz évét felvillantó alkotásai „emlékeztetnek és részesezésre hívnak”, hogy „szívvel látóvá” és „Isten kegyelmével együttműködővé” váljunk.

jó szemmel” adnak vissza. A nyolcvan kép végigköveti az elmúlt tíz év eseményeit, Kuzmányi István ráirányította a figyelmet néhány „csodára”. Az egyik egyenesen a képek

Nyolcvan kép fogadja a látogatót a Szegedi Dóm Látogatóközpont előcsarnokában. A tekintetet azonnal megragadják a tér középpontjába helyezett „fény képei”, és a fotók felvillantják a magyar egyház elmúlt tíz évét.

A megnyitón Kuzmányi István diakónus, a Magyar Kurír igazgató-főszerkesztője köszönetet mondott az egyházmegegyeket bejáró vándorkiállítás befogadásáért. A tárlatot bemutatva rámutatott: Isten szeretete láthatatlan a világban, ránk, emberekre van szükség ahhoz, hogy kézzelfogható legyen. A Magyar Kurír fotósai meg tudják ragadni azokat a pillanatokat, melyek tanúbizonyságot tesznek arról, hogy Egyházunkban milyen sokféle módon jelen van a tevékeny szeretet.

Élet van az Egyházban, amit a fotósok „ügyesen és

ami a mi életünk is; mindannyian találhatunk olyan fotót, amely olyan eseményen készült, amin jelen voltunk, amivel azonosulni tudunk.

hatására született. A Horváth Gyula cigány családból származó költőnél tett látogatásról beszámoló cikk – Bodnár Dániel írása és Lambert Attila

fotói – hatására indult meg és vált olyan horderejűvé az olvasói támogatás, hogy Horváth Gyula a cigánysori pincéből ki tudott szabadulni, és át tudott költözni egy kis lakásba.

A képek között van olyan, amely röviddel a halála előtt örökíti meg a százéves Olofsson Placid atyát; és olyan is, amely kilencvenéves Brenner Józsefről készült, aki vértanú testvére – Boldog Brenner János – ereklyéjét tartja a kezében. Látjuk mindazt a színt és gazdagságot, amelyet Egyházunk élete jelent. Mindezt annak reményében mutatjuk meg, hogy buzdítson minket is a tevékeny részvételre, hogy mi is aktív szereplői legyünk Egyházunk életének és szolgálatának – mondta Kuzmányi István.

Janka Ferenc görögkatolikus lelkipásztor, a Gál Ferenc Egyetem rektorhelyettese is filozófiatanára nyitotta meg a kiállítást. Weöres Sándor *Ha nézem a világot* című verséből idézett, amely arra hív: „Nézz meg jobban / a valóság én vagyok.” Janka Ferenc az ikonokra irányítva figyelmünket azt fogalmazta meg: Nemcsak én nézem a világot és szemlélem a képet, a világ visszanéz rám. Az ikonokon Krisztus tekin-

tétén keresztül Isten néz rám szeretetével, hogy átalakítson és megszenteljen. „Ha ezzel a tekintettel nézem a képeket, akkor a segítő, gyógyító, tanító, tanúságot tevő vagy liturgiát ünneplő emberek tekintetén keresztül Isten pillant

váló személyiségei révén érezhetünk, amelyeket és akiket a jelen kiállítás képei felidéznek. A két „szakrális fotográfus” ihletett figyelme révén mi is szent pillantással tekinthetünk az Isten, az emberek és a természet közötti meghitt

rám, hogy együttműködővé alakítson engem, minket.” A képek szemlélése az emlékezés kultúrájának részesevé tesz. Így a „magányos és identitás nélküli fogyasztóvá degradálni akaró tendenciák közepette” felmutatja a létfontosságú, a keresztény hit, az egyházi, nemzeti, családi önazonosságot erősítő emlékezés lehetőségét.

A képek emlékeztetnek és részesezésre hívnak; arra figyelmeztetnek, hogy Istentől ered és hozzá vezet a hála is, amelyet egyházi életünk elmúlt tíz évének eseményei, ki-

kapcsolatokra – fogalmazott a görögkatolikus lelkipásztor. A megnyitón közreműködött Horák Renáta operaénekes. Jelen volt a tárlatot a Szeged-Csanádi Egyházmegyébe meghívó Serfőző Levente oktatási helynök, valamint Merényi Zita és Lambert Attila, a fényképek készítői.

A kiállítás díjtalanul látogatható május 4-ig, a Szegedi Dóm Látogatóközpont nyitvatartási idejében (keddtől vasárnapig 9–17 óráig).

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita, Gémes Sándor